

# Program Wychowawczy Samorządowej Szkoły Podstawowej im. Wandy Łyczkowskiej w Ostojowie

## **Wychować Obywatela Polski i Nieba**

### **Podstawa prawna:**

*Konstytucja RP*

*Ustawa o systemie oświaty*

*Podstawa programowa kształcenia ogólnego*

*Powszechna Deklaracja Praw Człowieka*

*Konwencja Praw Dziecka*

*Stanowisko Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kompetencji  
kluczowych*

*Dekalog*

## **Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczego w oparciu o**

Szkolny zestaw programów nauczania

Szkolny program profilaktyczny

Klasowe programy wychowawcze

- Moduł I      Relacje
- Moduł II     Uczenie się
- Moduł III    Tożsamość
- Moduł IV     Nauka
- Moduł V      Sztuka
- Moduł VI     Wizualizacja
- Moduł VII    Konflikt
- Moduł VIII   Planowanie

Kalendarz uroczystości szkolnych

Projekty i programy edukacyjne

### **Kompetencje kluczowe**

#### **w rozumieniu Parlamentu Europejskiego i Rady**

połączenie wiedzy, umiejętności i postaw odpowiednich do sytuacji

niezbędne do samorealizacji i rozwoju osobistego,

bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia

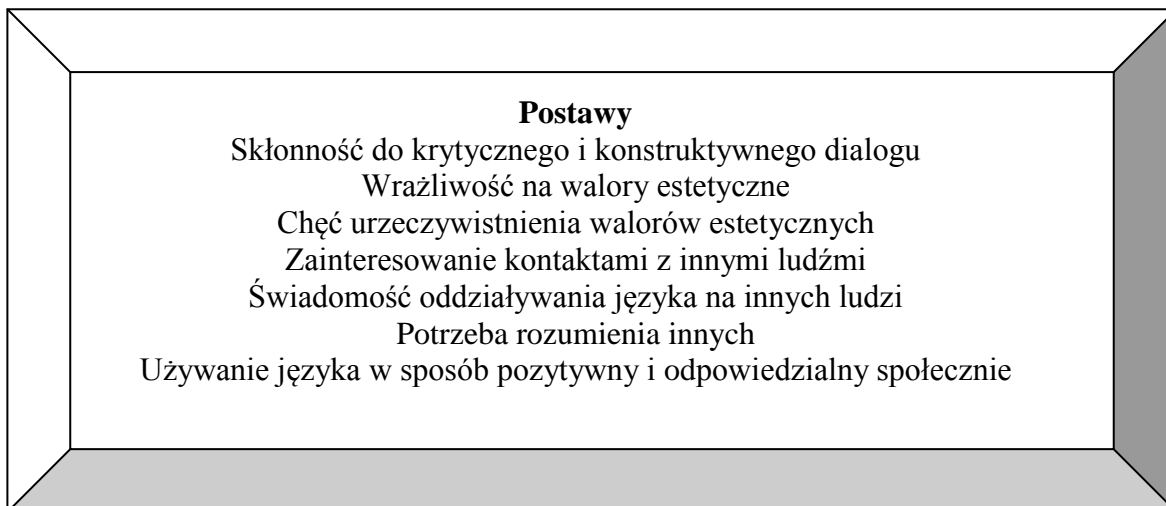
1. porozumiewanie się w języku ojczystym
2. porozumiewanie się w językach obcych
3. kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne
4. kompetencje informatyczne
5. umiejętność uczenia się
6. kompetencje społeczne i obywatelskie
7. inicjatywność i przedsiębiorczość
8. świadomość i ekspresja kulturalna

**Kompetencje kluczowe**  
**w rozumieniu podstawy programowej kształcenia ogólnego**  
*ukierunkowane na:*

1. przyswojenie przez uczniów podstawowego zasobu **wiedomości** na temat faktów, zasad, teorii i praktyki, dotyczących przede wszystkim tematów i zjawisk bliskich doświadczeniom uczniów;
2. zdobycie przez uczniów **umiejętności** wykorzystywania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
3. kształtowanie u uczniów **postaw** warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie
  - uczciwość
  - wiarygodność
  - odpowiedzialność
  - wytrwałość
  - poczucie własnej wartości
  - szacunek dla innych ludzi
  - ciekawość poznawcza
  - kreatywność
  - przedsiębiorczość
  - kultura osobista
  - gotowość do uczestnictwa w kulturze
  - podejmowanie inicjatyw
  - praca zespołowa
  - postawy obywatelskie
  - poszanowanie tradycji i kultury własnego narodu
  - poszanowanie dla innych kultur i tradycji
  - zapobieganie wszelkiej dyskryminacji

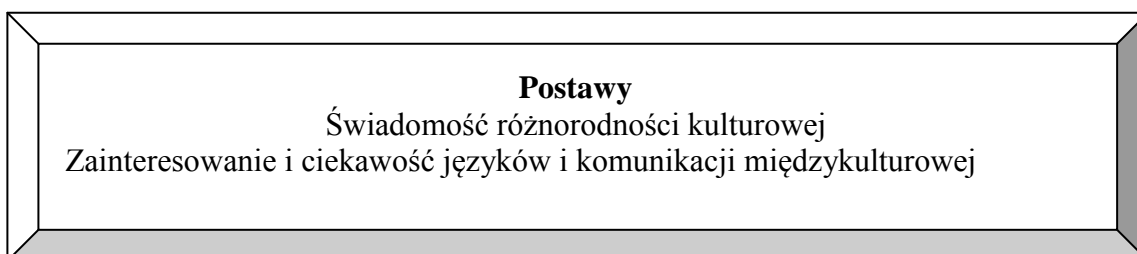
### **Kompetencja kluczowa 1. Porozumiewanie się w języku ojczystym**

Definicja: Porozumiewanie się w języku ojczystym to zdolność wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie) oraz językowej interakcji w odpowiedniej i kreatywnej formie w pełnym zakresie kontekstów społecznych i kulturowych – w edukacji i szkoleniu, pracy, domu i czasie wolnym.



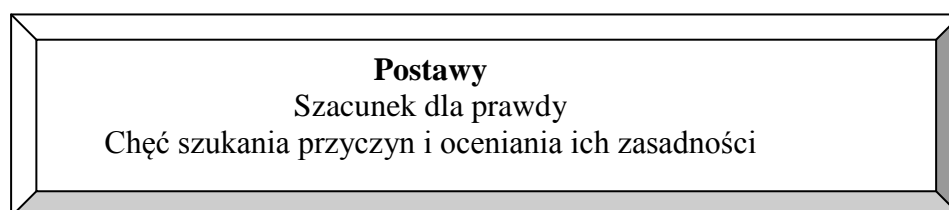
### **Kompetencja kluczowa 2. Porozumiewanie się w językach obcych**

Definicja: Porozumiewanie się w języku ojczystym to zdolność rozumienia, wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie) w odpowiednim zakresie kontekstów społecznych i kulturalnych – w edukacji i szkoleniu, pracy, domu i czasie wolnym w zależności od chęci lub potrzeb danej osoby

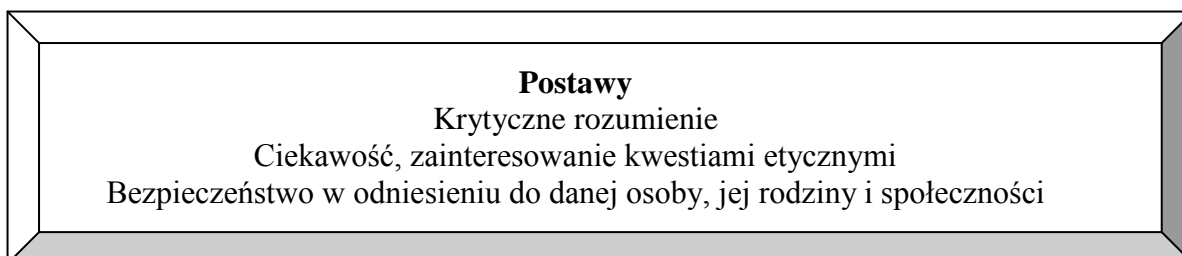


### **Kompetencja kluczowa 3. Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne**

Definicja: Kompetencje matematyczne obejmują umiejętności rozwijania i wykorzystywania myślenia matematycznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji. Istotne są zarówno proces i czynność, jak i wiedza, przy czym podstawę stanowi należyte opanowanie umiejętności liczenia. Kompetencje matematyczne obejmują – w różnym stopniu – zdolność i chęć wykorzystywania matematycznych sposobów myślenia (myślenie logiczne i przestrzenne) oraz prezentacji (wzory, modele, konstrukcje, wykresy, tabele).

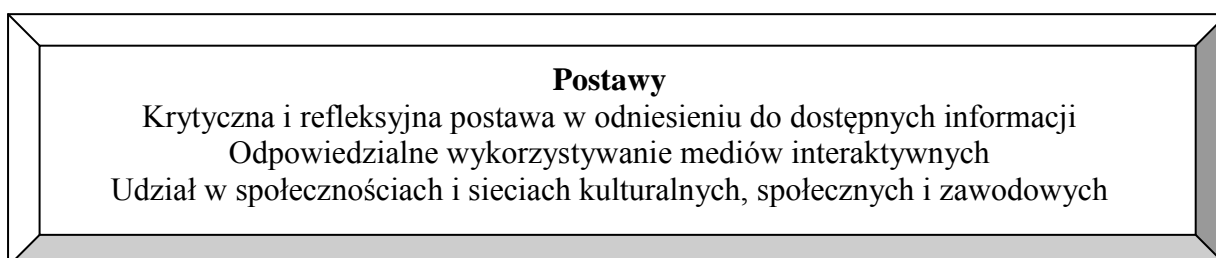


Definicja: Kompetencje naukowe odnoszą się do zdolności i chęci wykorzystywania istniejącego zasobu wiedzy i metodologii do wyjaśniania świata przyrody, w celu formułowania pytań i wyciągania wniosków opartych na dowodach. Za kompetencje techniczne uznaje się stosowanie tej wiedzy i metodologii w odpowiedzi na przestrzegane potrzeby lub pragnienia ludzi. Kompetencje w zakresie nauki i techniki obejmują rozumienie zmian powodowanych przez działalność ludzką oraz odpowiedzialność poszczególnych obywateli.



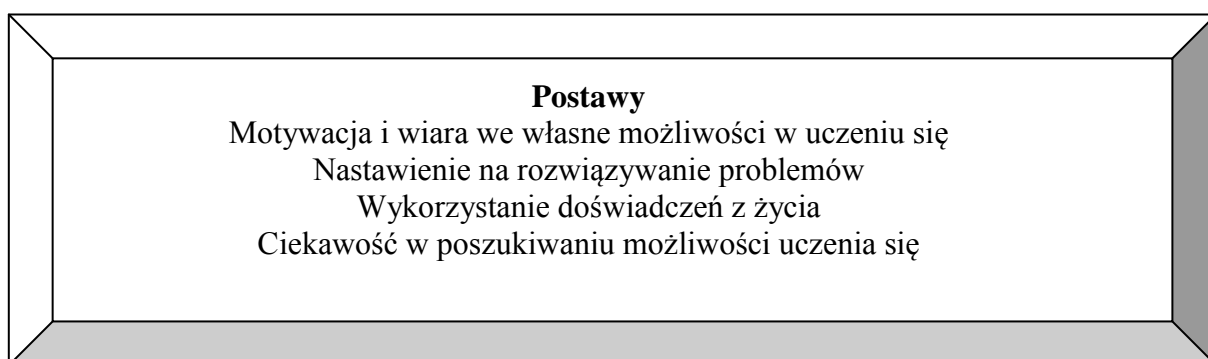
### **Kompetencja kluczowa 4. Kompetencje informatyczne**

Definicja: Kompetencje informatyczne obejmują umiejętne i krytyczne wykorzystywanie technologii społeczeństwa informacyjnego (TSI) w pracy, rozrywce i porozumiewaniu się. Opierają się one na podstawowych umiejętnościach w zakresie TKI: wykorzystywanie komputerów do uzyskiwania, oceny, przechowywania, tworzenia, prezentowania i wymiany informacji oraz porozumiewania się i uczestniczenia w sieciach za pośrednictwem Internetu.



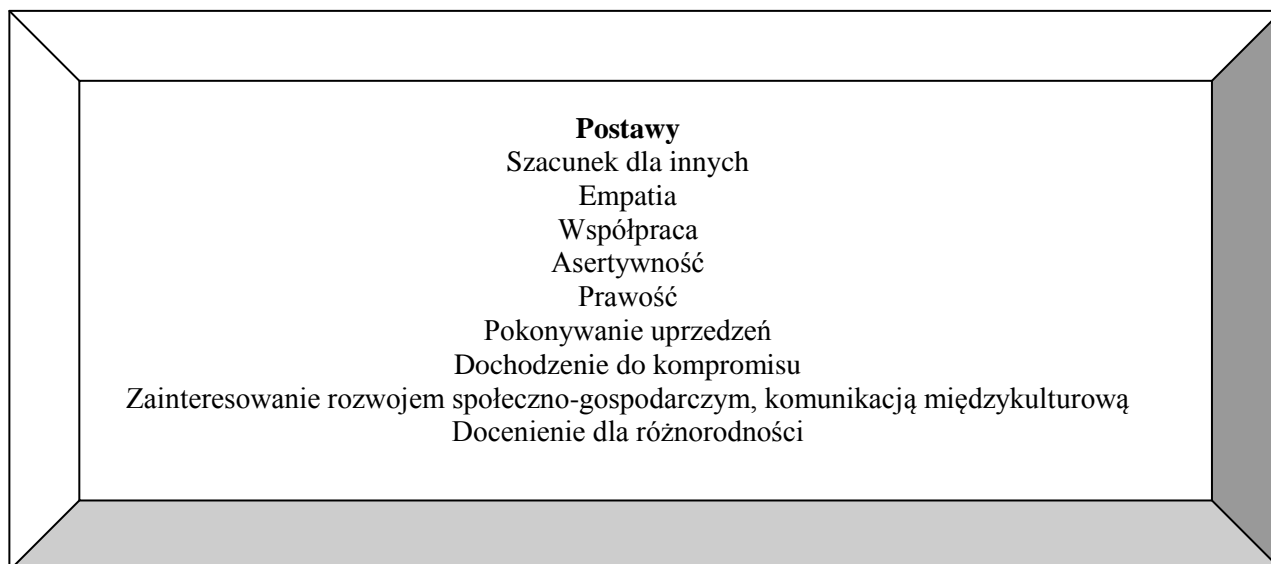
### **Kompetencja kluczowa 5. Umiejętność uczenia się**

Definicja: „Umiejętność uczenia się” to zdolność konsekwentnego i wytrwałego uczenia się, organizowania własnego procesu uczenia się, w tym poprzez efektywne zarządzanie czasem i informacjami, zarówno indywidualnie, jak i w grupach. Kompetencja ta obejmuje świadomość własnego procesu uczenia się i potrzeb w tym zakresie, identyfikowanie dostępnych możliwości oraz zdolność pokonywania przeszkód w celu osiągnięcia powodzenia w uczeniu się. Kompetencja ta oznacza nabywanie, przetwarzanie i przyswajanie nowej wiedzy i umiejętności, a także poszukiwanie i korzystanie ze wskazówek. Umiejętność uczenia się pozwala osobom nabyć umiejętność korzystania z wcześniejszych doświadczeń w uczeniu się i ogólnych doświadczeń życiowych w celu wykorzystywania i stosowania wiedzy i umiejętności w różnorodnych kontekstach – w domu, w pracy, a także w edukacji i szkoleniu. Kluczowymi czynnikami w rozwinięciu tej kompetencji u danej osoby są motywacja i wiara we własne możliwości.

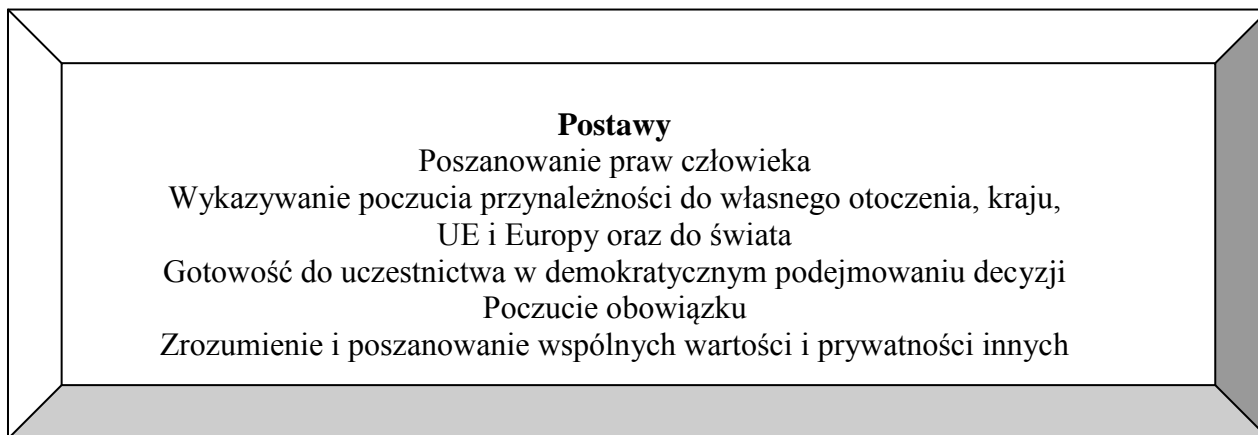


## **Kompetencja kluczowa 6. Kompetencje społeczne i obywatelskie**

Definicja: Są to kompetencje osobowe, interpersonalne i międzykulturowe obejmujące pełny zakres zachowań przygotowujących osoby do skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, szczególnie w społeczeństwach charakteryzujących się coraz większą różnorodnością, a także rozwiązywania konfliktów w razie potrzeby. Kompetencje obywatelskie przygotowują do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim w oparciu o znajomość pojęć i struktur społecznych i politycznych oraz poczucie się do aktywnego i demokratycznego uczestnictwa.

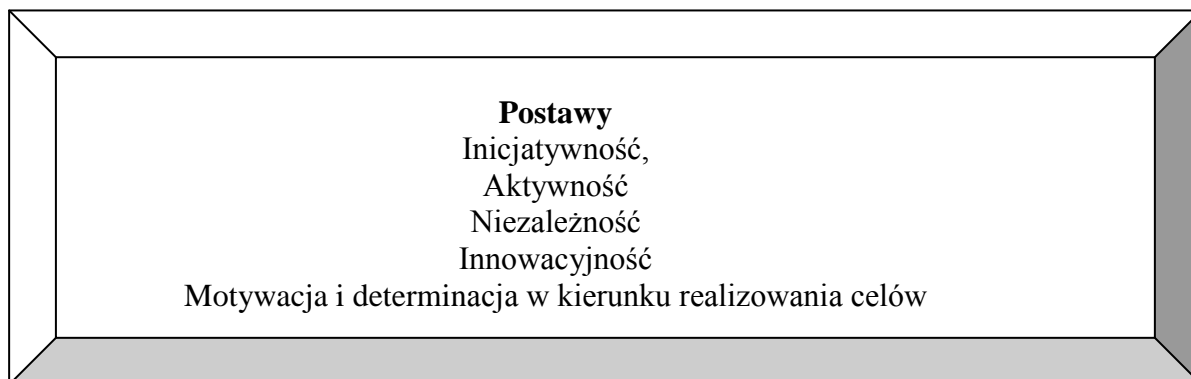


## **Kompetencja obywatelska**



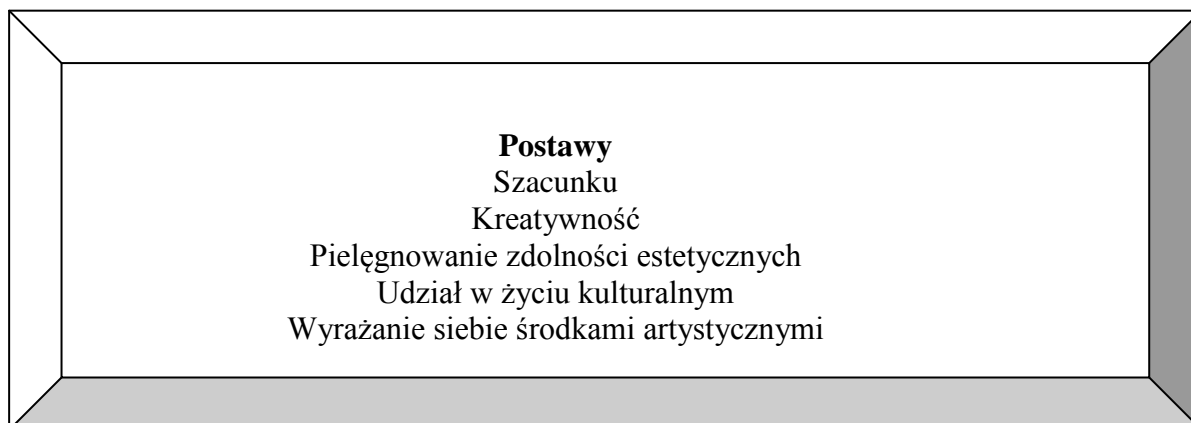
### **Kompetencja kluczowa 7. Inicjatywność i przedsiębiorczość**

Definicja: Inicjatywność i przedsiębiorczość oznaczają zdolność osoby do wcielania pomysłów w czyn. Obejmują one kreatywność, innowacyjność i podejmowanie ryzyka, a także zdolność do planowania przedsięwzięć i prowadzenia ich dla osiągnięcia zamierzonych celów.



### **Kompetencja kluczowa 8. Świadomość i ekspresja kulturalna**

Definicja: Docenianie znaczenia twórczego wyrażania idei, doświadczeń i uczuć za pośrednictwem szeregu środków wyrazu, w tym muzyki, sztuk teatralnych, literatury i sztuk wizualnych.





**Zadania wynikające z kompetencji kluczowych  
realizowane na zajęciach obowiązkowych i pozalekcyjnych**

Edukacja przedszkolna  
Edukacja wczesnoszkolna  
Religia  
Język polski  
Historia  
Języki obce  
Język angielski  
Język niemiecki  
Matematyka  
Przyroda  
Technika  
Muzyka  
Plastyka  
Wychowanie fizyczne  
Informatyka  
Świetlica  
Biblioteka

## Edukacja przedszkolna *Monika Kwapisiewicz*

|    | Kompetencje kluczowe  | Zadania  |
|----|---|--|
| 1. | Porozumiewanie się w języku ojczystym                                 | Czytanie tekstów literackich, opowiadań, bajek, wierszy, przedstawianie treści wysłuchanych utworów, konstruowanie własnych baśni, opowiadań, scenariuszy, układanie rymowanek, poszerzanie słownictwa czynnego, odgrywanie scenek aranżowanych przez dzieci, nauka popularnych wierszyków dla dzieci  |
| 2. | Porozumiewanie się w językach obcych                                  |  |
| 3. | Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo- techniczne | ćwiczenia w liczeniu, rozwiązywanie zagadek matematycznych, rozwiązywanie najprostszych zadań tekstowych i ich układanie, dostrzeganie przyczyn i skutków podstawowych zjawisk przyrodniczych, doświadczenia i obserwacja, eksperymentowanie na materiale konkretnym, poznanie świata roślin i zwierząt, oraz panujących w nich zależności                               |
| 4. | Kompetencje informatyczne   | zapoznanie z zasadami bezpiecznej pracy z komputerem; uświadomienie, że komputer pomaga czerpać wiedzę na różne tematy, pomaga w nauce, , rozmowa na temat ulubionych gier oraz stron edukacyjnych używanych przez dzieci, zapoznanie z zagrożeniami, ustalanie bezpiecznych dla dzieci zasad korzystania z komputera przestrzeganych w domu z porozumieniem z rodzicami |
| 5. | Uczenie się   | Rozwijanie uzdolnień, kształtowanie odporności emocjonalnej, rozwijanie umiejętności społecznych ,budowanie wiedzy o świecie społecznym, przyrodniczym i technicznym   |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie                                  | poznanie swoich praw i obowiązków; podróże małe i duże po krajach UE; samodzielne podejmowanie decyzji w różnych sytuacjach; branie odpowiedzialności za swoje postępowanie, wyrażanie własnych opinii, wykonywanie zadań w grupie metodą projektu, rozwijanie umiejętności społecznych, niezbędnych do utrzymywania poprawnych relacji z dziećmi i dorosłymi            |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość                                     | aktywny udział dzieci w organizowaniu imprez przedszkolnych, ewentualnego menu, niezbędnych akcesoriów, ćwiczenie umiejętności stworzenia planu działań, podziału obowiązków, oraz nadzoru w realizacji zadania  |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna                                     | zapewnienie dzieciom kontaktu z kulturą poprzez uczestnictwo w koncertach filharmonii, wyjazd do kina lub teatru, organizowanie imprez i uroczystości przedszkolnych, rozwijanie umiejętności wypowiedzania się poprzez sztukę w formie plac plastycznych, przedstawień czy własnych aranżacji muzycznych  |

**Edukacja Przedszkolna kl. 0** Joanna Bogus

| l.p. | Kompetencje kluczowe   | Zadania   |
|------|--|---|
| 1.   | Porozumiewanie się w języku ojczystym                                | uczestniczenie w zabawach polegających na odtwarzaniu usłyszanych dźwięków, ćwiczenia oddechowe połączone z wypowiedzianiem głosek, śpiewaniem, recytowaniem wierszy, powtarzaniem krótkich rymowanek, wyrażanie swoich myśli, potrzeb, przeżyć w swobodnych rozmowach z rówieśnikami, dorosłymi w codziennych sytuacjach, aktywne słuchanie wierszy, opowiadań, bajek, komiksów, odpowiadanie na pytania dotyczące przeczytanego utworu literackiego, opowiadanie historyjek obrazkowych, ilustracji, zachęcanie do wypowiedziania się zdaniami rozwiniętymi, oglądanie przedstawień teatralnych, odgrywanie scenek sytuacyjnych, uczestniczenie w zabawach naśladowczych, wspólne czytanie z nauczycielem tekstów obrazkowo – wyrazowych, naśladowanie czytających dorosłych, obserwowanie napisów znajdujących się w otoczeniu, zainteresowanie korzystaniem z książek dla dzieci, rozumienie znaczenia symboli graficznych  |
| 2.   | Porozumiewanie się w językach obcych                                 | rozmowy, wyjaśnienia jakie znaczenie dla Polski ma przynależność do Unii Europejskiej, poznanie nazw wybranych państw należących do UE, poznanie charakterystycznych zwyczajów, tradycji, poznawanie baśni wybranych państw należących do UE, nazywanie ludzi różnych ras, określenie miejsc ich zamieszkania, warunków klimatycznych, w jakich żyją, szanowanie odrębności narodowych, etnicznych, językowych ludzi innych ras (zwrócenie uwagi na równość praw wszystkich ludzi)  |
| 3.   | Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne | rozwiązywanie zagadek, ustalanie kolejności wykonywanych czynności, ustalanie kolejności zdarzeń (np. teraz, wcześniej, później), ćwiczenia orientacji przestrzennej – określanie położenia przedmiotów w przestrzeni, stosowanie określeń: blisko, daleko, między, kierunków ruchu, stosowanie określeń: do przodu, do tyłu, na dół, w bok, różnicowanie prawej i lewej strony ciała, porównywanie schematu własnego ciała ze schematem ciała innej osoby, zauważanie rytmów, porządkowanie jednorodnych obiektów w otoczeniu na podstawie różnic występujących między nimi, budowanie danego szeregu w toku praktycznego działania, dostrzeganie podobieństw między przedmiotami ze względu na ich wspólne położenie w przestrzeni, liczenie, dodawanie i odejmowanie w zakresie 10, rozwiązywanie zadań tekstowych na temat znanych dzieciom sytuacji, stosowanie metody symulacyjnej, rozgrywanie gier planszowych, samodzielne konstruowanie gier , wspólne ich rozgrywanie, porównywanie wysokości , mierzenie długości , układanie |

|    |                                      |  |
|----|--------------------------------------|--|
|    |                                      | prostych kompozycji z figur geometrycznych, uczestniczenie w zabawach konstrukcyjno – technicznych wykorzystujących doświadczenia zbierane podczas poznawania środowiska technicznego, budowanie z naturalnych materiałów, obserwowanie różnych zjawisk fizycznych np. parowanie, rozpuszczania ciał stałych w cieczy, tonięcia i pływania ciał, rozszczepienia światła (tęcza), zjawisk akustycznych (echo), magnetycznych, wspólne przeprowadzanie eksperymentów, wyciąganie wniosków, poznawanie wybranych przyborów, narzędzi potrzebnych do obserwowania i badania otoczenia, poznawanie etapów otrzymywania wybranych produktów, przedmiotów.  |
| 4. | Kompetencje informatyczne            | budzenie zainteresowań techniką, komputer – narzędzie informacji, komunikacji, zwracanie uwagi na umiejętność wykorzystywanie wolnego czasu z wykorzystaniem gier komputerowych  |
| 5. | Umiejętność uczenia się              | uczenie się przez rymowanki, piosenki, wierszyki, skojarzenia, rozwijanie samodzielności w zdobywaniu potrzebnych wiadomości na określony temat, a także motywacji do nieustannego rozwijania się  |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie | nabywanie wiedzy o sobie (dane personalne, cechy wyglądu zewnętrznego, cechy charakteru), nazywanie własnych stanów emocjonalnych, nabywanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, dostrzeganie różnic między dobrem a złem, rozszerzanie informacji o swojej rodzinie, nabywanie coraz większej samodzielności, dążenie do rozumienia własnej indywidualności, uświadomienie motywów własnego działania, aktywne uczestniczenie w życiu grupy, przestrzeganie zasad zgodnego życia w grupie, swobodne komunikowanie się z innymi, dostrzeganie odrębności innych, dążenie do rozumienia potrzeb dzieci o zróżnicowanych potrzebach fizycznych i intelektualnych, posiadanie wiedzy o miejscu zamieszkania, nabywanie świadomości własnej roli, w środowisku społeczno – kulturowym, nabywanie świadomości obywatelskiej, poznawanie ogólnych informacji o świecie i wszechświecie, swobodne podejmowanie działań zmierzających do określenia własnej tożsamości, kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość    | inicjowanie działalności zabawowej według własnych pomysłów i na miarę własnych możliwości, rozwiązywanie w charakterystyczny dla siebie sposób problemów pojawiających się podczas zabawy, prezentowanie własnych zainteresowań, poznawanie cudzych, dostrzeganie pomysłów dzieci i korzystanie z nich w zabawach, kształtowanie kreatywności, umiejętności planowania, organizowania, umiejętności współpracy w zespole, kształtowanie chęci wprowadzania zmian, brania  |

|    |                                   |  |
|----|-----------------------------------|--|
|    |                                   | odpowiedzialności za swoje działania   |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna | <p> sluchanie różnego rodzaju muzyki, śpiewanie poznanych piosenek, uczestniczenie w zabawach rytmicznych, swobodne wyrażanie siebie poprzez śpiew, taniec, grę na instrumentach perkusyjnych, dostrzeganie piękna w otaczającym świecie, wyrażanie własnej wrażliwości estetycznej poprzez wykonywanie prac plastycznych różnymi technikami, rozumienie znaczenia literatury w życiu człowieka, oglądanie przedstawień teatralnych i filmów połączone z wyrażaniem własnych refleksji, czynne uczestniczenie w przygotowanych przedstawieniach teatralnych, podejmowanie działalności konstrukcyjnej, określanie własnych zainteresowań z określonej dziedziny sztuki, rozwijanie otwartości na różne formy ekspresji kulturowej i szacunek dla odmiennych kultur, rozwijanie talentów artystycznych </p> |

#### **Edukacja wczesnoszkolna *Magdalena Miernik***

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>           | <b>Zadania</b>   |
|-------------|---------------------------------------|--|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym | <p> rozwój mowy oraz kultura żywego słowa; stwarzanie sytuacji zachęcających dzieci do swobodnych wypowiedzi (kontakty koleżeńskie, dzielenie się uczuciami i wrażeniami); wzbogacanie słownika dziecka w miarę poznawania otaczającego go środowiska ( uściślanie podawanych informacji); kształtowanie umiejętności poprawnego formułowania wypowiedzi; </p> <p> stwarzanie sytuacji sprzyjających aktywizowaniu myślenia i doskonalenia sprawności umysłowych; dostarczanie dzieciom wzorów pięknej mowy; korygowanie w codziennych sytuacjach potocznych błędów językowych; przybliżanie utworów literackich w celu wzbogacenia dziecięcych przeżyć estetycznych i uwarżliwiania na siłę artystycznego wyrazu; organizowanie zabawy w teatr; zachęcanie do własnej twórczości słownej; zachęcanie do ekspresywnego wyrażania się na temat poznanego utworu; rozwijanie umiejętności recytacji wierszy; zachęcanie do realizacji różnych form inscenizacji; codzienne czytanie dzieciom wartościowych tekstów literackich; prezentacja własnego punktu widzenia, argumentowanie i obrona własnego zdania </p> |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych  | <p> kształtowanie tolerancji dla różnic kulturowych i różnic między ludźmi; wyjaśnienie pojęcia Europa; rozmowy na temat Unii Europejskiej, poznanie unijnych symboli; kształtowanie szacunku do poszanowania symboli </p>   |

|    |   |   |
|----|---|---|
|    |   | <p>narodowych; ćwiczenia w czytaniu i pisaniu nazw państw; zbieranie informacji o innych państwach; nauka redagowania i pisania listów do kolegów z innego kraju; rozwijanie zainteresowań różnorodnością kulturową innych narodów (rozmowy o zwyczajach świątecznych, tradycjach, obrzędach)</p>   |
| 3. | <p>Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne</p> | <p>stymulowanie procesów poznawczych: spostrzegania, uwagi, pamięci, myślenia, wyobrażeń poprzez ćwiczenia i zabawy matematyczne, zadania logiczne, labirynty, krzyżówki, szyfry, rebusy, ukryte rysunki, zagadki matematyczne, szacowanie odkrywanie prawidłowości, wyciąganie wniosków, dyskutowanie; rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego (dostrzeganie przyczyn i skutków);rozwijanie myślenia przez analogie, porównania, skojarzenia, metafory; rozwijanie myślenia dywergencyjnego (wielość rozwiązań) i konwergencyjnego (jedno rozwiązanie); kształcenie umiejętności matematyzowania sytuacji życiowych poprzez zabawy tematyczne np. (zabawa w sklep);</p> <p>stwarzanie sytuacji sprzyjających wykorzystaniu wiedzy w praktyce (doświadczenia, obserwacje, dokonywanie obliczeń pieniężnych, zegarowych , klasyfikowanie, segregowanie, porządkowanie ,według obranej cechy, znajomość dni tygodnia, miesięcy);rozumienie pojęć związanych ze stosunkami przestrzennymi (położenie przedmiotów względem siebie, wprowadzenie kierunków, rozpoznawanie stron) rozwijanie indywidualnego podejścia do działań twórczych</p> |
| 4. | <p>Kompetencje informatyczne</p>  | <p>omawianie zasad bezpieczeństwa podczas pracy z komputerem; kształcenie nawyku zachowanie prawidłowej postawy ciała podczas pracy z komputerem; zapoznanie uczniów z budową, obsługą i oprogramowaniem komputerowym; wykorzystanie komputera do nauki, zabawy i rozwijania zainteresowań ( wykorzystanie programów multimedialnych, lekcji z komputerem, ćwiczeń interaktywnych); przygotowanie uczniów do korzystania ze wszystkich rodzajów mediów, odbioru komunikatów medialnych oraz posługiwania się mediami jako narzędziami pracy intelektualnej; korzystanie z różnych źródeł informacji (Internet), wyszukiwanie, selekcionowanie i wybieranie potrzebnych wiadomości; rozwijanie umiejętności komunikowania się za pomocą nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych;</p> <p>wdrażanie do bezpiecznego korzystania z gier komputerowych i internetowych; uświadomienie dzieciom zagrożeń zdrowotnych i społecznych związanych z pracą przy komputerze</p>   |
| 5. | <p>Uczenie się</p>  | <p>rozwijanie samodzielności w zdobywaniu potrzebnych wiadomości poprzez: rozwiązywanie problemów poznawczych i realizacyjnych; samodzielne zdobywanie</p>  |

|    |                                      |   |
|----|--------------------------------------|---|
|    |                                      | <p>informacji; korzystanie z różnych źródeł wiedzy; rozwijanie swoich pasji i zainteresowań ( rozwój inteligencji wielorakich); rozwijanie wytrwałości w uczeniu się i koncentracji na wykonywanym zadaniu; aktywizowanie uczniów; motywowanie do uczenia się poprzez stosowanie pochwał, przyklejanie znaczków „zachętek”, dobrą ocenę; ukazywanie pozytywnych stron posiadania danej umiejętności poprzez zabawy tematyczne np. Jestem mistrzem w ....., Jestem królem czytania, pisanie itp.; kształtowanie świadomości swoich mocnych stron i zdolności, chęci do pogłębiania wiedzy, otwartości na współpracę, obowiązkowości, samodzielności, twórczego myślenia; rozwijanie „słabych” stron ucznia poprzez wykorzystanie „mocnych”; organizowanie pomocy koleżeńskiej; umożliwienie dziecku odczucia własnej wartości w toku działalności szkolnej; rozwijanie potrzeby uczenia się i osiągnięć</p>  |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie | <p>poznanie zasad organizacji życia społecznego i rozwijanie umiejętności funkcjonowania w życiu społecznym; rozpoznawanie i nazywanie emocji; rozwijanie empatii; stawianie dziecka w sytuacjach, które umożliwiają mu rozróżnianie, nazywanie i rozumienie swoich emocji oraz kierowanie nimi; kształtowanie twórczej i otwartej postawy wobec trudności ( nie boję się pytać, nie boję się popełnić błędu, nie boję się mówić „nie”); kształtowanie tożsamości osobistej i społecznej dziecka poprzez udział w różnych sytuacjach edukacyjnych; umożliwienie dziecku odczucia własnej wartości w toku działalności szkolnej; zabawy integrujące zespół klasowy; stwarzanie okazji umożliwiających dostrzeganie różnic i podobieństw między ludźmi; kształtowanie szacunku dla siebie i innych ludzi; nawiązywanie bliskich, pozytywnych kontaktów z innymi ludźmi; poznanie i wrażliwość zasad savoir- vivre’u; poznanie i przestrzeganie praw i obowiązków ucznia; poznanie praw dziecka; dbałość o poszanowanie godności drugiego człowieka (okazywanie szacunku dla rodziców, ludzi starszych, osób niepełnosprawnych, nauczycieli i innych pracowników szkoły); stosowanie zwrotów grzecznościowych; przestrzeganie ładu i porządku w klasie i w szkole; kształtowanie tożsamości narodowej i patriotyzmu poprzez poznanie historii Polski i wytworów jej kultury materialnej i niematerialnej; kształtowanie postaw patriotycznych ,obchody ważnych rocznic, świąt narodowych; budzenie dumy narodowej poprzez poznawanie sylwetek sławnych Polaków; pamięć o ludziach walczących w obronie kraju , odwiedzanie Miejsc Pamięci Narodowej, sprawowanie opieki nad nimi; rozwijanie szacunku do symboli i tradycji narodowych poprzez: zapoznanie uczniów z symbolami narodowymi , przyjmowanie właściwej postawy podczas śpiewania lub słuchania hymnu, szacunek</p> |

|    |                                   |   |
|----|-----------------------------------|---|
|    |                                   | dla symboli narodowych; spotkania z ciekawymi ludźmi (rozmowy, wywiady z emerytowanymi harcerzami, absolwentami naszej szkoły); ukazywanie uczniom właściwych postaw i zachowań społecznych; poszukiwanie wzorów do naśladowania w literaturze dziecięcej i wśród znanych postaci; promowanie właściwych zachowań wśród uczniów; kształtowanie szacunku do tradycji i symboli szkolnych; zachowanie właściwej postawy podczas uroczystości; uczestniczenie w uroczystościach szkolnych w stroju galowym; nauka hymnu szkolnego; poznanie znaczenia sztandaru i postaci patronki szkoły; kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zasad zdrowego odżywiania; kształtowanie kultury ekologicznej; zapoznanie i przypominanie uczniom o zasadach bezpieczeństwa w szkole i poza nią; nauka szacunku dla dobra wspólnego, będącego podstawą życia społecznego   |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość | wdrażanie uczniów do różnorodnych form samorządności: przeprowadzenie wyborów do samorządu klasowego; przypomnienie uczniom o obowiązkach dyżurnego; wyłonienie kandydatów do Samorządu Uczniowskiego i udział w wyborach; udział w uroczystościach szkolnych wynikających z kalendarza imprez i uroczystości szkolnych; przygotowywanie uroczystości i imprez klasowych; wspieranie potrzebujących: wolontariat podczas WOŚP, akcje na rzecz dzieci z Domów Dziecka; działania na rzecz ochrony zwierząt – akcje na rzecz ochrony zwierząt; współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku; organizacja konkursów; udział w akcjach ekologicznych   |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna | rozwijanie zainteresowań artystycznych; wrabianie nawyku dbałości o estetyczne wykonywanie prac plastycznych i technicznych; wdrażanie do kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych; rozbudzanie potrzeby inwencji twórczej w wyrażaniu emocji i wiedzy o świecie; poszerzanie doświadczenia plastycznego i konstrukcyjnego (lepienie, wycinanie, rysowanie, malowanie, wydzieranie, budowanie); oglądanie dzieł z różnych dziedzin sztuki, twórców polskich, światowych i regionalnych; rozpoznawanie i nazywanie dziedzin działalności twórczej człowieka: malarstwa, rzeźby, fotografii, filmu, sztuki ludowej itp.; uczestnictwo w życiu kulturalnym szkoły i najbliższego środowiska(muzeum, wystawy, kino, teatr, koncerty filharmonii); poznanie sławnych kompozytorów i ich utworów; rozwijanie percepcji słuchowej poprzez odbiór muzyki; werbalne i niewerbalne wyrażanie wrażeń związanych ze słuchaną muzyką; kojarzenie wiadomości i umiejętności z dźwiękami, rytmami, piosenkami; stwarzanie okazji do ekspresji muzycznej, emocjonalnej i ruchowej; obcowanie z twórczością muzyczną polską |



|  |  |
|--|--|
|  | i światową; nauka gry na instrumentach muzycznych;<br>organizowanie wycieczek tematycznych |
|--|--|

### Edukacja wczesnoszkolna *Agnieszka Brzezińska*

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>                       | <b>Zadania</b>   |
|-------------|---|--|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym             | <p>Rozwój mowy oraz kultura żywego słowa.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- stwarzanie sytuacji zachęcających dzieci do swobodnych wypowiedzi (kontakty koleżeńskie, dzielenie się uczuciami i wrażeniami),</li> <li>- wzbogacanie słownika dziecka w miarę poznawania otaczającego go środowiska ( uściślanie podawanych informacji)</li> <li>- kształtowanie umiejętności poprawnego formułowania wypowiedzi,</li> <li>- stwarzanie sytuacji sprzyjających aktywizowaniu myślenia i doskonalenia sprawności umysłowych,</li> <li>- dostarczanie dzieciom wzorów pięknej mowy,</li> <li>- korygowanie w codziennych sytuacjach potocznych błędów językowych,</li> <li>- przybliżanie utworów literackich w celu wzbogacenia dziecięcych przeżyć estetycznych i uwrażliwiania na siłę artystycznego wyrazu,</li> <li>- organizowanie zabawy w teatr,</li> <li>- zachęcanie do własnej twórczości słownej,</li> <li>- zachęcanie do ekspresywnego wyrażania się na temat poznanego utworu,</li> <li>- rozwijanie umiejętności recytacji wierszy,</li> <li>- zachęcanie do realizacji różnych form inscenizacji,</li> <li>- codzienne czytanie dzieciom wartościowych tekstów literackich,</li> <li>- prezentacja własnego punktu widzenia, argumentowanie i obrona własnego zdania.</li> </ul> |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- kształtowanie tolerancji dla różnic kulturowych i różnic między ludźmi,</li> <li>- wyjaśnienie pojęcia Europa,</li> <li>- rozmowy na temat Unii Europejskiej, poznanie unijnych symboli,</li> <li>- kształtowanie szacunku do poszanowania symboli narodowych,</li> <li>- ćwiczenia w czytaniu i pisaniu nazw państw,</li> <li>- zbieranie informacji o innych państwach,</li> <li>- nauka redagowania i pisania listów do kolegów z innego kraju,</li> <li>- rozwijanie zainteresowań różnorodnością kulturową innych narodów (rozmowy o zwyczajach świątecznych, tradycjach, obrzędach).</li> </ul>   |
| 3.          | Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Stymulowanie procesów poznawczych: spostrzegania, uwagi, pamięci, myślenia, wyobrażeń poprzez ćwiczenia</li> </ul>  |

|    |                           |   |
|----|---------------------------|---|
|    | naukowo-techniczne        | <p>i zabawy matematyczne ,zadania logiczne, labirynty, krzyżówki, szyfry, rebusy, ukryte rysunki, zagadki matematyczne, szacowanie odkrywanie prawidłowości, wyciąganie wniosków, dyskutowanie,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwijanie myślenia przyczynowo- skutkowego ( dostrzeganie przyczyn i skutków),</li> <li>- przygotowywanie się i udział w ogólnopolskim konkursie Świetlik</li> <li>- rozwijanie myślenia przez analogie, porównania, skojarzenia, metafory,</li> <li>- rozwijanie myślenia dywergencyjnego (wielość rozwiązań) i konwergencyjnego ( jedno rozwiązanie),</li> <li>- kształcenie umiejętności matematyzowania sytuacji życiowych poprzez zabawy tematyczne np. (zabawa w sklep )</li> <li>- stwarzanie sytuacji sprzyjających wykorzystaniu wiedzy w praktyce ( doświadczenia, obserwacje, dokonywanie obliczeń pieniężnych, zegarowych , klasyfikowanie, segregowanie, porządkowanie ,według obranej cechy, znajomość dni tygodnia, miesięcy),</li> <li>- rozumienie pojęć związanych ze stosunkami przestrzennymi (położenie przedmiotów względem siebie, wprowadzenie kierunków, rozpoznawanie stron),</li> <li>- rozwijanie indywidualnego podejścia do działań twórczych,</li> </ul> |
| 4. | Kompetencje informatyczne | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawianie zasad bezpieczeństwa podczas pracy z komputerem,</li> <li>- kształcenie nawyku zachowanie prawidłowej postawy ciała podczas pracy z komputerem,</li> <li>- zapoznanie uczniów z budową, obsługą i oprogramowaniem komputerowym,</li> <li>- wykorzystanie komputera do nauki, zabawy i rozwijania zainteresowań ( wykorzystanie programów multimedialnych, lekcji z komputerem, ćwiczeń interaktywnych),</li> <li>- przygotowanie uczniów do korzystania ze wszystkich rodzajów mediów, odbioru komunikatów medialnych oraz posługiwania się mediami jako narzędziami pracy intelektualnej,</li> <li>- korzystanie z różnych źródeł informacji ( Internet), wyszukiwanie, selekcjonowanie i wybieranie potrzebnych wiadomości,</li> <li>-rozwijanie umiejętności komunikowania się za pomocą nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych,</li> <li>- wdrażanie do bezpiecznego korzystania z gier komputerowych i internetowych,</li> <li>- uświadomienie dzieciom zagrożeń zdrowotnych i społecznych związanych z pracą przy komputerze</li> </ul>   |
| 5. | Uczenie się               | Rozwijanie samodzielności w zdobywaniu potrzebnych  |

|    |   |   |
|----|---|---|
|    |   | <p>wiadomości poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwiązywanie problemów poznawczych i realizacyjnych ,</li> <li>- samodzielne zdobywanie informacji,</li> <li>- korzystanie z różnych źródeł wiedzy,</li> <li>- rozwijanie swoich pasji i zainteresowań ( rozwój inteligencji wielorakich),</li> <li>- rozwijanie wytrwałości w uczeniu się i koncentracji na wykonywanym zadaniu,</li> <li>- aktywizowanie uczniów,</li> <li>- motywowanie do uczenia się poprzez stosowanie pochwał, otrzymywanie znaczków „zachętek”, dobrą ocenę,</li> <li>- ukazywanie pozytywnych stron posiadania danej umiejętności poprzez zabawy tematyczne np. Jestem mistrzem w ...., Jestem królem czytania, pisania itp.</li> <li>- kształtowanie świadomości swoich mocnych stron i zdolności, chęci do pogłębiania wiedzy, otwartości na współpracę, obowiązkowości, samodzielności, twórczego myślenia,</li> <li>- rozwijanie „słabych” stron ucznia poprzez wykorzystanie „mocnych”.</li> <li>- organizowanie pomocy koleżeńskiej,</li> <li>- umożliwienie dziecku odczucia własnej wartości w toku działalności szkolnej,</li> <li>- rozwijanie potrzeby uczenia się i osiągnięć.</li> </ul> |
| 6. | <p>Kompetencje społeczne i obywatelskie</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Poznanie zasad organizacji życia społecznego i rozwijanie umiejętności funkcjonowania w życiu społecznym,</li> <li>- rozpoznawanie i nazywanie emocji,</li> <li>- rozwijanie empatii,</li> <li>- stawianie dziecka w sytuacjach, które umożliwiają mu rozróżnianie, nazywanie i rozumienie swoich emocji oraz kierowanie nimi,</li> <li>- kształtowanie twórczej i otwartej postawy wobec trudności ( nie boję się pytać, nie boję się popełnić błędu, nie boję się mówić „nie”,</li> <li>- kształtowanie tożsamości osobistej i społecznej dziecka poprzez udział w różnych sytuacjach edukacyjnych,</li> <li>- umożliwienie dziecku odczucia własnej wartości w toku działalności szkolnej,</li> <li>- zabawy integrujące zespół klasowy,</li> <li>- stwarzanie okazji umożliwiających dostrzeganie różnic i podobieństw między ludźmi,</li> <li>- kształtowanie szacunku dla siebie i innych ludzi,</li> <li>- nawiązywanie bliskich, pozytywnych kontaktów z innymi ludźmi,</li> </ul>   |

|    |                                   |  |
|----|-----------------------------------|--|
|    |                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- poznanie i wrażanie zasad savoir- vivre’u,</li> <li>- poznanie i przestrzeganie praw i obowiązków ucznia,</li> <li>- poznanie praw dziecka,</li> <li>- dbałość o poszanowanie godności drugiego człowieka (okazywanie szacunku dla rodziców, ludzi starszych, osób niepełnosprawnych, nauczycieli i innych pracowników szkoły)</li> <li>- stosowanie zwrotów grzecznościowych,</li> <li>- przestrzeganie ładu i porządku w klasie i w szkole,</li> <li>- kształtowanie tożsamości narodowej i patriotyzmu poprzez poznanie historii Polski i wytworów jej kultury materialnej i niematerialnej,</li> <li>- kształtowanie postaw patriotycznych ,obchody ważnych rocznic, świąt narodowych,</li> <li>- budzenie dumy narodowej poprzez poznawanie sylwetek sławnych Polaków,</li> <li>- pamięć o ludziach walczących w obronie kraju, odwiedzanie Miejsc Pamięci Narodowej, sprawowanie opieki nad nimi,</li> <li>- rozwijanie szacunku do symboli i tradycji narodowych poprzez zapoznanie uczniów z symbolami narodowymi , przyjmowanie właściwej postawy podczas śpiewania lub słuchania hymnu, szacunek dla symboli narodowych,</li> <li>- spotkania z ciekawymi ludźmi ( rozmowy, wywiady z emerytowanymi harcerzami, absolwentami naszej szkoły)</li> <li>- ukazywanie uczniom właściwych postaw i zachowań społecznych,</li> <li>- poszukiwanie wzorów do naśladowania w literaturze dziecięcej i wśród znanych postaci,</li> <li>- promowanie właściwych zachowań wśród uczniów,</li> <li>- kształtowanie szacunku do tradycji i symboli szkolnych,</li> <li>- zachowanie właściwej postawy podczas uroczystości,</li> <li>- uczestniczenie w uroczystościach szkolnych w stroju galowym,</li> <li>- nauka hymnu szkolnego,</li> <li>- poznanie znaczenia sztandaru i postaci patronki szkoły,</li> <li>- kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zasad zdrowego odżywiania,</li> <li>- kształtowanie kultury ekologicznej,</li> <li>- zapoznanie i przypominanie uczniom o zasadach bezpieczeństwa w szkole i poza nią,</li> <li>- nauka szacunku dla dobra wspólnego, będącego podstawą życia społecznego.</li> </ul> |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wdrażanie uczniów do różnorodnych form samorządności:</li> <li>- przeprowadzenie wyborów do samorządu klasowego,</li> </ul>   |

|    |                                   |  |
|----|-----------------------------------|--|
|    |                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- przypomnienie uczniom o obowiązkach dyżurnego,</li> <li>- wyłonienie kandydatów do Samorządu Uczniowskiego i udział w wyborach,</li> <li>- udział w uroczystościach szkolnych wynikających z kalendarza imprez i uroczystości szkolnych ,</li> <li>- przygotowywanie uroczystości i imprez klasowych,</li> <li>- wspieranie potrzebujących: wolontariat podczas WOŚP</li> <li>- działania na rzecz ochrony zwierząt – akcje na rzecz ochrony zwierząt,</li> <li>- współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku,</li> <li>- organizacja konkursów,</li> <li>- udział w akcjach ekologicznych,</li> <li>- udział w projekcie „Grosikowe wędrówki”</li> </ul>   |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwijanie zainteresowań artystycznych,</li> <li>- wrabianie nawyku dbałości o estetyczne wykonywanie prac plastycznych i technicznych,</li> <li>- wdrażanie do kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych,</li> <li>- rozbudzanie potrzeby inwencji twórczej w wyrażaniu emocji i wiedzy o świecie,</li> <li>-poszerzanie doświadczenia plastycznego i konstrukcyjnego ( lepienie, wycinanie, rysowanie, malowanie, wydzieranie, budowanie),</li> <li>- oglądanie dzieł z różnych dziedzin sztuki, twórców polskich, światowych i regionalnych,</li> <li>- rozpoznawanie i nazywanie dziedzin działalności twórczej człowieka: malarstwa, rzeźby, fotografii, filmu, sztuki ludowej itp.</li> <li>- uczestnictwo w życiu kulturalnym szkoły i najbliższego środowiska( muzeum, wystawy, kino, teatr, koncerty filharmonii),</li> <li>- poznanie sławnych kompozytorów i ich utworów,</li> <li>- rozwijanie percepcji słuchowej poprzez odbiór muzyki,</li> <li>- werbalne i niewerbalne wyrażanie wrażeń związanych ze słuchaną muzyką,</li> <li>- kojarzenie wiadomości i umiejętności z dźwiękami, rytmem, piosenkami,</li> <li>- stwarzanie okazji do ekspresji muzycznej, emocjonalnej i ruchowej,</li> <li>- obcowanie z twórczością muzyczną polską i światową,</li> <li>- nauka gry na instrumentach muzycznych,</li> <li>- organizowanie wycieczek tematycznych,</li> </ul> |

**Edukacja wczesnoszkolna** *Monika Wojteczek*

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>           | <b>zadania</b>   |
|-------------|---------------------------------------|--|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym | <p>wdrażanie do aktywnego słuchania; wdrażanie do czytania, słuchania ze zrozumieniem; nauka konstruowania odpowiedzi zgodnej z treścią pytania; nauka dialogu; nauka i dbanie o poprawność językową w każdej sytuacji, miejscu i czasie; budowanie postaw asertywnych; ukazywanie sytuacji kiedy trzeba powiedzieć nie; bogacenie słownictwa podczas omawianych treści; językowy savoir vivre (kulturalne posługiwanie się językiem w każdej sytuacji bliskiej dziecku); eliminowanie wulgaryzmów; mówienie prawdy, wskazywanie na skutki kłamstwa; wskazywanie konsekwencji plotkowania, zmyślania, używania języka w celach złośliwych wobec innych; wskazywanie sytuacji prawnych konsekwencji niewłaściwie użytych słów; uwrażliwianie na bogactwo i piękno języka; promowanie literatury polskiej poprzez kontakt z tekstami, lekturami;</p> <p>wskazywanie na korzyści obcowania z tekstem, wszechstronny rozwój osobisty; piękno słowa, udział w konkursach recytatorskich;</p> <p>wskazywanie roli języka w nabywaniu kontaktów z innymi i ich podtrzymywaniu; uświadamianie znaczenia komunikatów niewerbalnych i nauka właściwej komunikacji niewerbalnej, np. wystąpienia publiczne, właściwa postawa, język ciała podczas sytuacji bliskich dziecku np. <i>rozmowy z kolegą, osobą dorosłą: tata kolegi, nauczyciel, lekarz, pani sprzedawczyni, wejście gościa do sali lekcyjnej, itd.</i>; właściwe zachowanie się w kontakcie z ... (osoby, sytuacje); doskonalenie poprawności i przejrzystości, estetyki pisemnych wypowiedzi; nauka kulturalnego posługiwania się językiem w rozmowach telefonicznych, w komunikacji przez Internet; nauka budowania zwięzłych wypowiedzi, zawierających najważniejsze fakty np. powiadomienie w sytuacji zagrożenia (straż, policja, pogotowie); wskazywanie na korzyści wynikające z właściwym posługiwaniem się językiem ojczystym</p> |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych  | <p>zapoznajanie z innymi narodowościami, odmiennością w wyglądzie, odmiennością kulturową, językową (teksty literackie, doświadczenia dzieci, realizacja modułów tematycznych związanych z poznawaniem krajów UE); zapoznajanie ze zwyczajami związanymi z obchodzonymi u nas w kraju i w krajach Unii Europejskiej świętami; poznawanie symboli narodowych innych państw; nasi sąsiedzi, poznawanie, ich miejsce na mapie Europy;</p>   |

|    |  |  |
|----|--|--|
|    |  | <p>zagraniczni bohaterowie lektur, poznawanie zwyczajów; kształtowanie poczucia własnej odmienności, własnej wartości i niepowtarzalności (piękno tego co jest inne, co by było gdyby wszyscy mieli takie same zainteresowania, wykonywali takie same zawody, mieli takie same charaktery, wygląd itp. przybliżanie osiągnięć przedstawicieli innych narodowości, którzy przyczynili się do postępu itd.); poznawanie wspólnego języka symboli, kodów; wspólny język znaków plastycznych, tabliczki informacyjne, znaki drogowe; poznawanie niektórych zwrotów w językach obcych; uświadamianie tych samych praw dzieci na całym świecie; mitologia – postacie mitologiczne, ich cechy, uwarunkowania historyczne, wdrażanie do dziedzictwa kultury europejskiej; prawidłowe relacje w odniesieniu do obcokrajowców (tolerancja, życzliwość, zaangażowanie we wzajemne poznawanie różnorodności kulturowej); poznawanie symboli unii europejskiej, krajów należących do UE, idei UE; udział dzieci w projektach unijnych</p>   |
| 3. | Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne | <p>kształtowanie logicznego myślenia, koniecznej kolejności realizacji podejmowanych przedsięwzięć (jak w zadaniu matematycznym); wskazywanie na twórcze sposoby rozwiązywania problemów (np. jak w zadaniach z nadmiarem i niedoborem danych); rola prawdy w życiu, wskazywanie skutki błędnego toku rozumowania; uwzględnianie wszystkich czynników w drodze rozwiązywania problemów, formułowania wniosków; uświadamianie poczucia bezpieczeństwa w życiu zgodnym z prawdą; przypominanie o konieczności przestrzegania prawa; wskazywanie pożądanych wzorców zachowań na przykładzie literatury, biografii, filmu i in.; zapoznawanie z regulaminem ucznia; wdrażanie do uporządkowanego działania, dającego uczucie pewności.; zaznajamianie dziecka z logiką, porządkiem czynności; dążenie do ukończenia podjętych działań, wytrwałość; dostrzeganie problemów przez obserwację i analizę sytuacji problemowych; określanie sytuacji problemowych przez formułowanie pytań; nabywanie umiejętności właściwych wyborów, eliminowanie zbędnych informacji, ich selekcja <i>jak w zadaniu matematycznym, co nam jest potrzebne w rozwiązaniu zadania, (nie wszystkie informacje)</i>; właściwa, efektywna organizacja dnia, czasu wolnego; właściwy dobór osób z którymi wchodzimy w relacje</p> |
| 4. | Kompetencje informatyczne  | <p>wskazywanie na konieczność selekcji informacji; uczenie się, TI jako niezbędne narzędzie informacji,</p>  |

|    |             |   |
|----|-------------|---|
|    |             | <p>przygotowywania materiałów z różnych źródeł – media interaktywne; nabywanie biegłości w poszukiwaniu informacji; wskazywanie zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z multimedków, w tym zdrowotnych;</p> <p>budowanie świadomości niskiej wartości niektórych informacji (sensacja, plotka, reklama); kształtowanie postawy ograniczonego zaufania ( np. udostępnianie danych osobowych);</p> <p>umiejętne wykorzystanie czasu wolnego (rozrywka, gry) z wykorzystaniem Internetu, mediów; sposoby wykorzystania TI do komunikacji, cel, ilość, znaczenie, zagrożenia podejmowanych kontaktów; poznawanie oprogramowania przydatnego w nauce: edytory tekstu, arkusze kalkulacyjne, programy graficzne i inne</p>  |
| 5. | Uczenie się | <p>diagnozowanie, wskazywanie i wykorzystywanie mocnych stron dziecka i dotychczasowych osiągnięć; wdrożenie i kontynuowanie założeń inteligencji wielorakich Howarda Gardnera; indywidualizacja umożliwiająca odnoszenie sukcesu przez każdego ucznia; nagradzanie uczniów osiągających sukcesy; dostrzeganie wysiłków uczniów mniej zdolnych; wskazywanie otwartej i twórczej postawy wobec trudności; poznawanie i ćwiczenie różnych metod rozwiązywania problemów; oddziaływania polisensoryczne w celu uruchamiania mechanizmów kompensacyjnych, wykorzystywanie atrakcyjnych pomocy dydaktycznych angażujących wszystkie zmysły; promowanie osiągnięć dzieci w obecności rodziców, lokalnej prasy; budowanie odporności emocjonalnej wobec zadań wymagających wysiłku intelektualnego; kontynuowanie edukacji w oparciu o poprzednie doświadczenia, osiągnięcia dziecka; wskazywanie konieczności eliminowania zaległości w celu płynnego, niezakłóconego rozwoju, wskazywanie na konsekwencje czasowego lenistwa; wracanie do podstawowych pojęć, terminów, przypominanie, stosowanie mnemotechnik w celu ułatwienia zapamiętania danych partii materiału; motywujące uświadamianie odniesionego sukcesu; budowanie odpowiedzialności za własny rozwój, uświadamianie roli ucznia, efektów właściwej postawy teraz dla swojej przyszłości np. podczas omawiania treści czytanek, wierszy, biografii w poszczególnych modułach tematycznych;</p> <p>wskazywanie potrzeby informacji, nauki i rozwoju poprzez ukazywanie konsekwencji „zatrzymania się”; wdrażanie do samokształcenia, przygotowywanie zadań do pracy indywidualnej o właściwym poziomie trudności umożliwiając odniesienie przez dziecko sukcesu;</p> |



|    |                                      |  |
|----|--------------------------------------|--|
|    |                                      | <p>rozwijanie ciekawości poznawczej (np. zadania domowe wymagające innej formy realizacji: wywiad z kimś, obserwacja elementu przyrody itp.); atrakcyjna forma zajęć motywująca do podejmowania działań; prezentowanie sukcesów polskich sportowców (ulubieńców dzieci) jako drogi wyrzeczeń i nieustannego treningu; podkreślanie znaczenia pracy zawodowej rodziców i zajęć domowych, wdrażanie uczniów do pomocy w domu i obowiązków domowych z naciskiem na umiejętność właściwego planowania czasu</p>  |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie | <p>poznawanie regionu, w którym żyje dziecko, obserwacja, wywiady z osobami związanymi z regionem; poznawanie walorów krajoznawczych, historii kraju podczas wycieczek; konkursy o charakterze regionalnym; wdrażanie do prawidłowych relacji z rówieśnikami; rozwijanie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w kontaktach; wskazywanie na sytuacje kiedy należy powiedzieć: nie;</p> <p>wrażliwość społeczna (np. udział w akcjach charytatywnych);</p> <p>wdrażanie dzieci do pracy zespołowej/ grupowej podczas zajęć (np. łączy nas wspólny cel, wspólne zainteresowania);działania integrujące zespół klasowy, szkolny; aktywność w relacjach społecznych, realizowanie wspólnych małych zadań, kolejno przedsięwzięć; dostrzeganie i nazywanie własnych przeżyć i uczuć;</p> <p>kultywowanie rodzinnych, szkolnych, społecznych tradycji (np. ceremoniał szkolny);pogłębianie rozumienia zjawisk zachodzących w zbiorowościach ludzkich i zwierzęcych (wzajemne zależności, miejsce w grupie społecznej); wdrażanie postaw szacunku wobec symboli narodowych, piękna polskiej przyrody; poznawanie niektórych faktów historycznych; wdrażanie postaw szacunku wobec osiągnięć polskich naukowców, artystów, sportowców; znajomość piękna i walorów kraju, poszczególnych regionów; właściwe relacje w odniesieniu do obcokrajowców (tolerancja, życzliwość, zaangażowanie we wzajemne poznawanie różnorodności kulturowej);</p> <p>poznawanie symboli unii europejskiej, krajów należących, idei UE;</p> <p>udział dzieci w projektach unijnych; zapoznanie z prawami dziecka obowiązującymi na całym świecie; uświadamianie roli osobistej decyzji we wspólnym decydowaniu (wybory, prawo głosu, konsekwencje); poczucie obowiązku we wspólnym decydowaniu, kierowaniu grupą; wdrażanie uczniów do współdecydowania o sprawach ich dotyczących; zapoznanie uczniów z rolą Rzecznika Praw Ucznia</p> |

|    |                                   |   |
|----|-----------------------------------|---|
|    |                                   | <p>oraz możliwości korzystania z pomocy w sytuacjach trudnych; działania profilaktyczne z ukierunkowaniem na rozwijanie postaw społecznych (szacunek dla innych, życzliwość, empatia, współpraca, asertywność, prawość) jako warunku skutecznego funkcjonowania we współczesnym świecie; promowanie właściwych relacji społecznych, wskazywanie na efekty wychodzenia poza normę; aranżowanie sytuacji budujących postawy empatii, (np. nieszczęśliwe przygody klasowej pacynki); eliminowanie sytuacji naruszania prywatności uczniów; wskazywanie w drodze poznawania siebie, swoich kolegów, różnorodności zainteresowań, umiejętności w wytrwałym przygotowywaniu się do pełnienia określonej roli społecznej</p>   |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość | <p>wdrażanie do odpowiedzialności, samodzielności; budowanie właściwego poziomu motywacji, indywidualizacja pozwalająca na osiąganie sukcesów; wprowadzanie takich elementów, części zajęć, podczas których uczniowie sami podejmują decyzje, samodzielnie dochodzą do rozwiązania problemu, wskazania dalszej drogi postępowania; twórcze opowieści: gromadzenie, bogacenia słownictwa, wspólne budowanie pisemnych i ustnych wypowiedzi; ukazywanie długiej drogi dochodzenia do sukcesu małymi krokami, podawanie przykładów; niezależność w działaniu, eliminowanie konformizmu; udział uczniów we wspólnym konstruowaniu kontraktów klasowych; odwaga, wysoka samoocena (pomoc w przezwyciężaniu przeciwności wewnętrznych i zewnętrznych); wdrażanie do podejmowania inicjatywy w decyzji, zwracanie uwagi na konsekwencje; wdrażanie uczniów do współdecydowania o sprawach ich dotyczących; organizowanie pracy zespołowej – projekty klasowe</p> |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna | <p>przygotowanie do odbioru dóbr kultury, udział w spektaklach, koncertach, wycieczkach, imprezach sportowych; odczytywanie różnych tekstów kultury (w tym kształtujących tożsamość narodową) zabytki architektury, przekazy ikoniczne, w tym: komiksy, dzieła malarskie,, rzeźby, rozpoznawanie ich cech charakterystycznych, dostrzeganie znaczeń dosłownych i odkrywanie sensów przenośnych; nauka rozumienia znaczenia podstawowych symboli występujących w instrukcjach i opisach; dbanie o czytelność i estetykę zapisu wykorzystując schematy, diagramy, rysunki, mapy; promowanie pozytywnych postaw wpływających na wysoką kulturę osobistą; zwracanie uwagi na higienę osobistą ucznia; właściwy dobór ubioru do miejsca, okoliczności, stałe podnoszenie dbałości o wygląd zewnętrzny; promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego; kreowanie wzorców</p>  |

|  |  |  |
|--|--|--|
|  |  | <p>spędzania czasu wolnego; twórczość własna uczniów, gromadzenie, promowanie; budowanie postaw szacunku wobec twórczości innych, uzasadniania ewentualnej krytyki;</p> <p>poznawanie uwarunkowań historycznych wpływających na rodzaj twórczości, stosowana technika, efekt końcowy dzieła; dbałość o estetykę wykonywanej pracy; dbałość o estetykę zeszytów, książek, przyborów i in.; wdrażanie do porządku wokół siebie w domu, szkole, w sytuacjach, miejscach przebywania dziecka (stołówka, przystanek autobusowy, łazienka) wskazywanie konsekwencji braku estetyki</p> |
|--|--|--|

| l.p. | Kompetencje kluczowe  | Zadania   |
|------|---|---|
| 1.   | Porozumiewanie się w języku ojczystym                               | czytanie ze zrozumieniem i analiza tekstów biblijnych , dokumentów Kościoła (Encyklik, Adhortacji, Listów Apostolskich); formułowanie wypowiedzi na temat analizowanych tekstów z uwzględnieniem słownictwa używanego w teologii  |
| 2.   | Porozumiewanie się w językach obcych                                | rozumienie tytułów dokumentów Kościoła (napisane po łacinie) i pojęć teologicznych zaczerpniętych z języków obcych (łacińskiego); nabywanie umiejętności posługiwania się nimi  |
| 3.   | Kompetencje matematyczne i podatkowe kompetencje naukowo-techniczne | logiczne wykorzystanie poznanych treści w ćwiczeniach; dochodzenie do prawd zawartych w tekstach biblijnych na podstawie logicznego myślenia  |
| 4.   | Kompetencje informatyczne   | kształcenie umiejętności korzystania z Internetu jako źródła informacji - wyszukiwanie i przetwarzanie informacji na tematy religijne np. życiorysy świętych, wyszukiwanie innych informacji i pojęć religijnych; kształtowanie u dzieci krytycznej i refleksyjnej postawy w odniesieniu do informacji dostępnych w Internecie; wykorzystanie na lekcji religii filmów o tematyce społeczno– religijnej jako inspirację do rozmów, wyciągania wniosków, formułowania sądów na temat problemu zawartego w przekazie medialnym (film )  |
| 5.   | Uczenie się   | docieranie do nowej wiedzy poprzez korzystanie z różnorodnych źródeł informacji (zbiór księgozbioru literatury i pozycji naukowych z teologii zgromadzony w klasopracowni, czasopism religijnych, Internetu itp.); kształtowanie umiejętności zdobywania, przetwarzania i przyswajania nowej wiedzy; motywacja i wiara we własne możliwości w uczeniu się poprzez docenianie najdrobniejszych osiągnięć i pozytywne ocenianie   |
| 6.   | Kompetencje społeczne i obywatelskie                                | na podstawie nauki zawartej w Piśmie świętym i dokumentach Kościoła uczenie szacunku dla innych ludzi bez względu na kolor skóry czy przynależność narodową, bądź regionalną; kształtowanie poczucia obowiązku (troska i odpowiedzialność za przygotowanie czytań w czasie liturgii Mszy świętej w niedziele i inne uroczystości np. święto szkoły, rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego.); jednocześnie kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem (wystąpienie publiczne podczas Mszy świętej) i frustracją oraz umiejętność wyrażania ich w konstruktywny sposób; zrozumienie i poszanowanie wspólnych wartości, sprawiedliwości, równości oraz tolerancji religijnej wśród dzieci |
| 7.   | Inicjatywność i przedsiębiorczość                                   | aktywność przejawiająca się w czynnym uczestniczeniu w zajęciach z religii;<br>praca indywidualna polegająca na różnicowaniu zadań i treści do nauczenia wynikająca z predyspozycji intelektualnych;<br>współpraca na zajęciach w grupach   |

|    |                                   |  |
|----|-----------------------------------|--|
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna | kształtowanie świadomości lokalnego, narodowego dziedzictwa religijnego i kulturalnego oraz jego miejsca w świecie poprzez przygotowanie i obchody różnorodnych świąt i uroczystości w roku liturgicznym poprzedzonych zdobytą wiedzą na lekcji religii, jak również zdobytą w pracy indywidualnej ucznia (są to m.in. : Święta Bożego narodzenia, Wielkanoc, I Komunia święta, Rocznic, Nabożeństwa różańcowe, Droga Krzyżowa i inne);<br>znaczenie czynników estetycznych w życiu codziennym (np. estetyka ubioru podczas nabożeństw); rysowanie i malowanie na lekcji religii jako wyrażanie siebie poprzez różnorodne środki wyrazu artystycznego z wykorzystaniem wrodzonych zdolności; wyrażanie siebie środkami artystycznymi - śpiewem |
|----|-----------------------------------|--|

**Język polski** *Joanna Piasta-Siechowicz*

| l.p. | Kompetencje kluczowe  | Zadania  |
|------|---|--|
| 1.   | Porozumiewanie się w języku ojczystym                               | wypowiedzi dialogowe zróżnicowane stylistycznie i funkcjonalnie; uzasadnianie własnego zdania, przyjmowanie lub polemizowanie z poglądami innych; zasady etyki mowy, zasady etykiety językowej (konwencja językowa, formuły grzecznościowe); wartości pozytywne i ich przeciwieństwa w tekstach kultury; znaczenia ukryte w tekście; świadomość języka jako wartościowego i wielofunkcyjnego narzędzia komunikacji   |
| 2.   | Porozumiewanie się w językach obcych                                | świadomość różnorodności kulturowej; zainteresowanie i ciekawość języków i komunikacji międzykulturowej; świadomość struktur językowych  |
| 3.   | Kompetencje matematyczne i podatkowe kompetencje naukowo-techniczne | szacunek dla prawdy, sposoby prezentacji matematycznych, śledzenie i ocenianie ciągów argumentów, rozumienie dowodu, szukanie przyczyn i ocenianie ich zasadności (do wykorzystania w dowodzeniu: hipoteza, argumenty, teza, logika ciągów argumentacyjnych, spójność tekstu, myślenie przestrzenne i logiczne w opisie sytuacji, przewidywanie skutków i zdarzeń; jednorodność kodu komunikacyjnego); wykorzystywanie danych naukowych, odpowiedzialność za podjętą decyzję, wyciąganie wniosków na podstawie dowodów, wyrażanie wniosków i sposobów rozumowania, które do tych wniosków doprowadziły |
| 4.   | Kompetencje informatyczne   | komunikacja internetowa, edycja tekstów, poszukiwanie, selekcjonowanie i gromadzenie danych; Wykorzystywanie informacji w krytyczny i systematyczny sposób, ocena odpowiedniości informacji, rozróżnianie elementów rzeczywistych od wirtualnych (fantastycznych), krytyczna i refleksyjna   |

|    |                                      |   |
|----|--------------------------------------|---|
|    |                                      | postawa wobec informacji, odpowiedzialne przekazywanie informacji   |
| 5. | Uczenia się                          | organizowanie procesu uczenia się, efektywne zarządzanie czasem i informacjami, planowanie, samoocena, wykorzystywanie/formułowanie rady, informacji, wsparcia, sposoby rozwiązywania problemów   |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie | rozwiązywanie konfliktów (analiza przyczyn, czynników i skutków), tożsamość narodowa, osobowa, kulturowa i europejska, wyrażanie i rozumienie różnych punktów widzenia, negocjowanie, komunikacja międzykulturowa, docenienie różnorodności;<br>rozumienie pojęć: demokracja, sprawiedliwość, obywatelstwo, obowiązek, solidarność społeczna, przynależność do środowiska lokalnego, rozumienie problemów społecznych i kreowanie sposobów ich rozwiązywania, zaangażowanie w działania publiczne: list oficjalny, ogłoszenie, zawiadomienie, zaproszenie |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość    | realizacja projektów edukacyjnych: planowanie, organizowanie, zarządzanie, kierowanie i zlecanie zadań, analizowanie, komunikowanie, sporządzanie raportów, ocena i sprawozdawczość   |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna    | odbiór dzieł kultury, uczestnictwo w życiu kulturalnym, drama, teatr, film, sztuki plastyczne itd., specyfika literackich i pozaliterackich sposobów wypowiedzi artystycznej  |

### Historia i społeczeństwo *Małgorzata Miernik-Kłys*

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>           | <b>Zadania</b>  |
|-------------|---------------------------------------|---|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym | poznanie i poprawne stosowanie terminologii historycznej – era, wiek, epoka, źródła historyczne, archeolog, historyk, tekst źródłowy, ród, dynastia, drzewo genealogiczne itp.; poznawanie ludzi – żywych świadków wydarzeń z przeszłości (członków własnej rodziny, osób spoza rodziny) – wywiady, wspomnienia; historia rodziny, Pamiątki rodzinne - poznawanie korzeni, gromadzenie i prezentacja;<br>kształcenie umiejętności prezentacji swoich opinii, wyrażania swojego stanowiska; umiejętność opisu wybranych zjawisk i wydarzeń historycznych z uwzględnieniem terminologii historycznej (w kilku zdaniach) |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych  | poznanie wydarzeń wiążących historię naszego narodu z historią innych narodów; wyrabianie świadomości ciągłości rozwoju historycznego i dziedzictwa cywilizacyjnego; przenikanie kultur (np. Wschód i Zachód w modzie i obyczajach polskiej szlachty, łacina, francuski); Polska w Europie – pozycja Polski na przestrzeni dziejów, udział w sojuszach, wojnach, uniach;  |

|    |  |  |
|----|--|--|
|    |  | Kształtowanie postaw tolerancji wobec innych kultur i społeczeństw, w tym tolerancji religijnej; mniejszości narodowe w Polsce, wspólne doświadczenia dziejowe (Żydzi, Niemcy)   |
| 3. | Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne | układanie ciągów przyczynowo-skutkowych różnych wydarzeń historycznych; rozumienie logicznych konsekwencji dokonywanych wyborów historycznych (faktycznych i hipotetycznych, np. czy należało rozpocząć powstanie warszawskie); uczenie umiejętności dokonywania bilansu zysków i strat niektórych wydarzeń historycznych (powstania narodowe); dociekanie prawdy w oparciu o samodzielne analizowanie tekstów źródłowych; wyciąganie wniosków z liczbowych zestawień danych (np. co do ilości uzbrojenia Polski i Niemiec w momencie wybuchu II wojny światowej); wykonywanie obliczeń związanych z czasem (oś czasu, chronologia wydarzeń, obliczenia upływu czasu między wydarzeniami, synchronizacja czasowa historii Polski i historii powszechnej, znajomość cyfr rzymskich do zapisu wieków); wnioskowanie na podstawie znanych faktów; poznanie dorobku naukowo-technicznego ludzkości (osiągnięcia ludzi pierwotnych, pierwszych cywilizacji starożytnych, wynalazki czasów nowożytnych, rewolucji przemysłowej, osiągnięcia techniczne XIX, XX i XXI wieku) oraz jego wpływu na poziom życia społeczeństw i podporządkowanie człowiekowi świata przyrody; wpływ osiągnięć nauki i techniki na kształt wydarzeń dziejowych (np. zastosowanie nowych rodzajów broni a sposób prowadzenia wojny we współczesnym świecie); moralna ocena wykorzystania osiągnięć nauki i techniki do osiągnięcia doraźnych celów politycznych – przykłady z historii (np. użycie bomby atomowej, broni biologicznej, wyścig zbrojeń) |
| 4. | Kompetencje informatyczne  | wykorzystanie informatycznych możliwości technicznych do zdobywania/poszerzania/przetwarzania wiedzy z zakresu historii i społeczeństwa: praca z programami multimedialnymi, wykorzystanie zasobów internetowych, wykorzystanie szkolnych środków multimedialnych (tablica interaktywna, wizualizer, rzutnik); wykonywanie zadań do lekcji z wykorzystaniem nowoczesnych środków technicznych; umiejętność selekcji informacji i oceny ich wiarygodności; poznanie adresów portali internetowych o tematyce historycznej; rozumienie pojęć: prawa autorskie, plagiat   |
| 5. | Uczenie się  | wypracowywanie optymalnych dla uczniów strategii uczenia się/ nauczania przedmiotu historia i społeczeństwo – prezentacja różnorodnych technik uczenia się; zapoznanie uczniów z układem podręcznika i świadome wykorzystywanie przez uczniów jego   |

|    |                                      |   |
|----|--------------------------------------|---|
|    |                                      | <p>zawartości (tekstów, materiałów ikonograficznych, map, wykresów, schematów, tabel, słowniczka, kącika ciekawostek, osi czasu);<br/> uczenie samodzielnego zdobywania/poszerzania wiedzy – zapoznanie z zasobami szkolnej biblioteki, encyklopediami, słownikami zgromadzonymi w księgozbiorze podręcznym, zdobycie umiejętności korzystania z indeksów i bibliografii zamieszczonych w książkach; zapoznanie uczniów z wymaganiami i przedmiotowym systemem oceniania; korzystanie z wiedzy i doświadczeń własnych uczniów przy prezentacji tematyki lekcji (np. moja rodzina, mój region, moja ojczyzna, zwyczaje i tradycje); Wykonywanie indywidualnych i grupowych zadań na lekcji; publiczna prezentacja zdobytej wiedzy/wyników pracy samodzielnej lub grupowej;<br/> wspólne z uczniami planowanie i organizowanie czasu pracy (uczenie efektywności, dyscypliny czasu pracy, itp.)</p>   |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie | <p>wypracowanie i egzekwowanie odpowiedniego sposobu pracy i zachowania w czasie lekcji; prezentowanie w czasie zajęć lekcyjnych postawy szacunku dla drugiego człowieka, poszanowanie norm społecznych i wartości etycznych; praca metodami uczącymi współpracy, komunikacji i dochodzenia do kompromisu (praca grupowa, debata za i przeciw, puzzle, drzewko decyzyjne itp.);<br/> przykłady nieposzanowania/łamania praw człowieka i praw obywatelskich w przeszłości (z nawiązaniem do współczesności) – niewolnictwo, brak równouprawnienia, cenzus urodzenia - przynależność do określonego stanu/warstwy społecznej, cenzus majątkowy) oraz sposoby walki z niesprawiedliwością i ciemieniem; poznanie i rozumienie pojęć z zakresu edukacji obywatelskiej (na przykładzie tematów omawiających sposoby sprawowania władzy i organizacji społeczeństw od starożytności do czasów współczesnych); prawa człowieka i sposoby dochodzenia do nich na przykładach historycznych (walka o prawa obywatelskie, emancypacja, rewolucje); wielcy ludzie w historii – przykłady postaw (Napoleon, Leonardo da Vinci, Aleksander Wielki, Karol Wielki, ks. Józef Poniatowski, Józef Piłsudski, Lech Wałęsa, itp.);<br/> Poznanie historii Polski i historii regionu oraz powiązań pomiędzy historią Polski a historią Europy i świata;<br/> Dyskutowanie (jako faza wprowadzająca lekcji) o aktualnych ważnych wydarzeniach politycznych i społecznych, zainteresowanie uczniów współczesnymi wydarzeniami z zakresu polityki, socjologii, kultury;<br/> uczenie rozumienia wpływu wydarzeń z przeszłości na</p> |



|    |                                   |  |
|----|-----------------------------------|--|
|    |                                   | wizerunek współczesnej Europy i świata (np. kolonializm i jego konsekwencje dziś)  |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość | stwarzanie uczniom możliwości wykonywania zadań dodatkowych na ocenę celującą, dodatkowych lub rozszerzonych prac domowych, docenianie inicjatywności i aktywności w tym zakresie; nakładanie na uczniów różnorodnych ról w celu kształcenia określonych umiejętności – lidera grupy, sprawozdawcy, członka zespołu zadaniowego, obserwatora itp.; ocena aktywności uczniów na zajęciach, promowanie postaw aktywnych  |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna | angażowanie uczniów w upamiętnianie polskich świąt narodowych z wykorzystaniem ich twórczych zdolności (aktorskich, muzycznych, wokalnych, malarskich, manualnych i in.); zapoznanie z podstawowymi dziełami sztuki reprezentacyjnymi dla poszczególnych epok historycznych; sztuka zaangażowana – przykłady wykorzystania literatury i sztuki do propagowania określonych idei (literatura i sztuka okresu zaborów, socrealizm); praca na zajęciach lekcyjnych metodami wykorzystującymi własną ekspresję kulturalną uczniów (scenki dramatyczne, pantomima, stop klatka, rysunek, fotografia); zwiedzanie wystaw okolicznościowych, wizyty w muzeach, galeriach, wycieczki |

#### Języki obce

##### **Język angielski-** *Ewelina Bogus-Urbańczyk*

| L. p. | Kompetencje kluczowe   | Zadania  |
|-------|--|--|
| 1.    | Porozumiewanie się w języku ojczystym                                | tłumaczenie różnego rodzaju tekstów na język polski, zarówno w języku mówionym, jak i na piśmie; wzajemne słuchanie się ze zrozumieniem, wyrażanie się w sposób precyzyjny i zwięzły, kształtowanie umiejętności odróżniania informacji istotnych od nieistotnych  |
| 2.    | Porozumiewanie się w językach obcych                                 | kształtowanie umiejętności rozumienia i wyrażania myśli, uczuć i opisywania zdarzeń ustnie i pisemnie w języku angielskim w różnych sytuacjach (w szkole, w domu, w czasie wolnym), kształtowanie umiejętności mediacji i rozumienia różnic kulturowych; nauka słownictwa, gramatyki, a także intonacji języka angielskiego; kształtowanie rozumienia różnego typu tekstów (poezja, artykuły prasowe, strony internetowe, instrukcje, listy, raporty etc.), poznawanie różnych obyczajów obowiązujących w krajach anglojęzycznych. |
| 3.    | Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne | zastosowanie znajomości podstawowych działań matematycznych w celu rozwiązywania różnych problemów życia codziennego (np. podczas robienia zakupów -porównywanie cen, przeliczanie na inne waluty); kształtowanie umiejętności zastosowania matematyki w myśleniu – umiejętność logicznego   |

|    |                                      |   |
|----|--------------------------------------|---|
|    |                                      | <p>i analitycznego myślenia, umiejętność śledzenia toku rozumowania innych, umiejętność abstrahowania i generalizowania, zdolność krytycznej oceny (umiejętność oddzielenia udowodnionych stwierdzeń od przypuszczeń); rozwijanie znajomości podstawowych procesów zachodzących w przyrodzie, zasad funkcjonowania technologii, a także umiejętność ich zastosowania; uświadomienie związku technologii z innymi dziedzinami życia – postępem naukowym, społeczeństwem, kulturą, środowiskiem.</p>  |
| 5. | Kompetencje informatyczne            | <p>kształtowanie umiejętności związanych z zastosowaniem TIK w różnych sytuacjach: w szkole, czasie wolnym, jako narzędzia komunikacji; umiejętność wykorzystania komputera i innych multimediów do pozyskiwania, oceny, gromadzenia, tworzenia, przedstawiania i wymiany informacji, a także do porozumiewania się i uczestniczenia we współpracy w sieci.</p>   |
| 6. | Umiejętność uczenia się              | <p>kształtowanie umiejętności organizowania własnej nauki - zarówno na poziomie indywidualnym, jak i grupowym; kształtowanie umiejętności efektywnego zarządzania własnym czasem, rozwiązywania problemów, zdobywania, przetwarzania, oceniania i przyswajania nowych informacji, a także zdolność zastosowania nowej wiedzy i umiejętności w wielu sytuacjach – w domu, pracy, w szkole; pomoc w uświadomieniu sobie własnego stylu uczenia się, swoich mocnych i słabych stron, stanu posiadanej wiedzy i uzdolnień; kształtowanie zdolności do poświęcenia czasu i uwagi na naukę, niezależności i umiejętności krytycznego myślenia, dyscypliny, wytrwałości, zarządzania informacją, a także motywacji do nieustannego rozwijania się.</p> |
| 7. | Kompetencje społeczne i obywatelskie | <p>wzmacnianie takich form zachowań, których możemy potrzebować, aby skutecznie uczestniczyć w życiu prywatnym i szkolnym, a później zawodowym; kształtowanie rozumienia wzorców zachowań ogólnie akceptowanych w różnych społeczeństwach, zdolności do budowania zaufania i współczucia w innych ludziach, umiejętności oddzielenia sfery prywatnej od szkolnej/zawodowej i niechęci do przenoszenia konfliktów szkolnych/zawodowych na życie prywatne; kształtowanie świadomości i rozumienia tożsamości kulturowej własnego kraju w interakcji z innymi kulturami (zwłaszcza kulturą krajów anglojęzycznych) oraz umiejętności zobaczenia i zrozumienia różnych</p>  |

|    |                                   |  |
|----|-----------------------------------|--|
|    |                                   | punktów widzenia; kształtowanie rozumienia pojęć takich jak demokracja, i obywatelstwo, rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, kraju, Unii Europejskiej, Europy i świata.  |
| 8. | Inicjatywność i przedsiębiorczość | kształtowanie kreatywności, innowacyjności, podejmowania ryzyka, umiejętności planowania, organizowania, analizowania, oceny, zarządzania i wdrażania projektów oraz umiejętności współpracy w zespole, by osiągnąć zamierzone cele; kształtowanie chęci wprowadzania zmian, brania odpowiedzialności za swoje działania i umiejętnego stawiania celów.                  |
| 9. | Świadomość i ekspresja kulturalna | przekazanie podstawowych informacji na temat głównych dzieł kultury krajów anglojęzycznych, kształtowanie świadomości dziedzictwa kulturowego własnego kraju i Europy oraz ich miejsca w świecie, umiejętności odniesienia własnej kreatywności do kreatywności innych osób, rozwijanie otwartości na różne formy ekspresji kulturowej i szacunek dla odmiennych kultur. |

**Przedmiot: język angielski - Małgorzata Miernik-Kłys**

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>           | <b>Zadania</b>  |
|-------------|---------------------------------------|---|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym | Równomierne kształcenie u uczniów czterech kompetencji składających się na posługiwanie się językiem - rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie;<br>Odwoływanie się na lekcjach j obcego do terminologii gramatycznej znanej uczniom dla języka ojczystego przy wyjaśnianiu aspektów gramatycznych języka (części mowy, części zdania, czasy itp.);<br>Ćwiczenie rozpoznawania kontekstów sytuacyjnych i adekwatne do nich używanie języka (np. język potoczny, język oficjalny, rozmowa z dorosłym, rozmowa z kolegą – dobieranie odpowiednich zwrotów językowych);<br>Konstrukcja wypowiedzi ustnej i pisemnej na określony temat (porządek i logika wypowiedzi, estetyka języka, estetyka zapisu, staranność wymowy, intonacja);<br>Świadomość zapożyczeń językowych i wpływu języka ojczystego na przyswajanie języka obcego. |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych  | Równomierne rozwijanie wszystkich sprawności językowych uczniów (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie);<br>Poznanie aspektów kulturowych nauczanego języka i kraju (charakterystycznych elementów geografii, kultury i obyczajowości brytyjskiej);  |

|    |  |   |
|----|--|---|
|    |  | <p>Stwarzanie uczniom praktycznych sytuacji do posługiwania się językiem obcym (kontakty z obcokrajowcami, wizyty gości, udział w warsztatach językowych, Dni Języków Obcych, kontakty mailowe);</p> <p>Kształtowanie postaw tolerancji wobec innych kultur i społeczeństw, poszanowania prawa do odmienności i inności;</p> <p>Przygotowywanie do samodzielnego uczenia się języka obcego – nauka korzystania ze słowników, programów multimedialnych, zasobów sieciowych;</p> <p>Zachęcanie do czytania książek w języku angielskim – dostarczanie literatury na poziomie uczniów;</p> <p>Język angielski jako podstawa komunikacji we współczesnym świecie – przykłady praktycznego zastosowania;</p>  |
| 3. | Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne | <p>Zapoznanie uczniów z podstawowym słownictwem naukowo – technicznym w języku angielskim (komputery, Internet, media);</p> <p>Uświadomienie uczniom, że językiem międzynarodowej nauki i techniki jest język angielski i konsekwencji tego stanu rzeczy (konieczność znajomości języka bez względu na wykonywany zawód) - język angielski jako podstawa wymiany myśli naukowych i technicznych;</p> <p>Uczenie języka jako logicznego systemu reguł i prawideł;</p> <p>Ćwiczenie umiejętności precyzji w doborze słownictwa na miarę możliwości uczniów;</p> <p>Wykorzystanie przez uczniów współczesnych zdobyczy naukowo-technicznych do nauki języka angielskiego (także prywatnie);</p> <p>Język obcy jako narzędzie zdobywania / poszerzania wiedzy z różnych przedmiotów (możliwość korzystania z publikacji w języku angielskim lub in.).</p> |
| 4. | Kompetencje informatyczne  | <p>Wykorzystanie możliwości technicznych do zdobywania/poszerzania/przetwarzania wiedzy z zakresu języka angielskiego: praca z programami multimedialnymi, wykorzystanie zasobów internetowych, wykorzystanie szkolnych środków multimedialnych (tablica interaktywna, wizualizer, rzutnik);</p> <p>Wykonywanie zadań do lekcji z wykorzystaniem nowoczesnych środków technicznych;</p> <p>Poznanie adresów portali internetowych do nauki języka angielskiego; korzystanie ze słowników online; wykorzystanie TSI do komunikowania się w</p>   |

|    |                                      |   |
|----|--------------------------------------|---|
|    |                                      | <p>języku angielskim w sieci;<br/> Znajomość podstawowego słownictwa używanego w technologii informatycznej;<br/> Umiejętność selekcji informacji i oceny ich wiarygodności;</p>  |
| 5. | Uczenie się                          | <p>Stosowanie elementów oceniania kształtującego umożliwiające uczniom łatwiejsze określenie własnego poziomu opanowania wiedzy i umiejętności z lekcji;<br/> Uczenie języka w kontekstach bliskim uczniom, korzystanie z wiedzy i doświadczeń własnych uczniów przy prezentacji tematyki lekcji;<br/> Wykorzystanie różnorodnych metod i technik uczenia uwzględniających różnorakie typy inteligencji uczniów;<br/> Uczenie samooceny poprzez samodzielne określanie przez uczniów poziomu opanowania wiadomości i umiejętności na zakończenie każdego rozdziału;<br/> Przeprowadzanie testów diagnostycznych określających poziom wiedzy uczniów;<br/> Wykorzystanie zainteresowań własnych uczniów do wskazywania alternatywnych sposobów przyswajania języka obcego – piosenki, filmy, książki – audiobooks;<br/> Motywowanie do nauki języka poprzez dostarczanie okazji do wykorzystania go w sytuacjach praktycznych (np. platforma cyfrowa);<br/> Prowadzenie zajęć kompensacyjnych dla uczniów z trudnościami;<br/> Opracowanie i zapoznanie uczniów z zasadami oceniania na języku angielskim – określenie wymagań, możliwości poprawy oceny itp. jako podstawy planowania swojej nauki przez uczniów;<br/> Zapoznanie uczniów z układem podręcznika i świadome wykorzystywanie przez uczniów jego zawartości;<br/> Dostarczanie przykładów różnych strategii uczenia się języka;<br/> Wykonywanie indywidualnych i grupowych zadań na lekcji;<br/> Wspólne z uczniami planowanie i organizowanie czasu pracy (uczenie efektywności, dyscypliny czasu pracy, itp.)</p> |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie | <p>Wypracowanie i egzekwowanie odpowiedniego sposobu pracy i zachowania w czasie lekcji;<br/> Prezentowanie w czasie zajęć lekcyjnych postawy szacunku dla drugiego człowieka, poszanowanie norm społecznych i wartości etycznych;<br/> Praca metodami uczenia się współpracy, komunikacji i dochodzenia do kompromisu (praca grupowa,</p>  |

|    |                                   |  |
|----|-----------------------------------|--|
|    |                                   | <p>projekty, dialogi , scenki sytuacyjne, itp.);<br/>         Uczenie odpowiedzialnego wywiązywania się z powierzonych zadań;<br/>         Wskazywanie różnic kulturowych i społecznych w Europie – umiejętność zachowania się w kontakcie z osobami obcego pochodzenia, uczenie poszanowania dla innych tradycji i poglądów;<br/>         Wyrabianie poczucia identyfikacji z wspólnym dla Europy kanonem wartości moralnych i obywatelskich;<br/>         Uczenie poszanowania dla własnego języka i własnej tożsamości kulturowej i narodowej;<br/>         Zainteresowanie uczniów współczesnymi wydarzeniami z zakresu polityki, socjologii i kultury Wielkiej Brytanii;</p>  |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość | <p>Stwarzanie uczniom możliwości wykonywania zadań dodatkowych na ocenę celującą, docenianie inicjatywności i aktywności w tym zakresie;<br/>         Nakładanie na uczniów różnorodnych ról w celu kształcenia określonych umiejętności – lidera grupy, sprawozdawcy, członka zespołu zadaniowego, obserwatora itp.;<br/>         Ocena aktywności uczniów na zajęciach, promowanie postaw aktywnych;<br/>         Uwzględnianie wysiłku ucznia, jego innowacyjności i niezależności w ocenie efektów jego nauki;</p>   |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna | <p>Ukazywanie kulturowej i językowej różnorodności w Europie i świecie i konieczności jej zachowania;<br/>         Uczenie przestrzegania zasad estetyki w realizacji projektów grupowych i indywidualnych jako jednego z elementów wpływających na ocenę pracy;<br/>         Zapoznanie uczniów z typowymi świętami kultury anglosaskiej i sposobami ich obchodzenia, organizacja lekcji okolicznościowych przypadających w terminach tych świąt;<br/>         Organizacja konkursów wiedzy oraz konkursów piosenek/wierszy w języku angielskim;<br/>         Praca na zajęciach lekcyjnych metodami wykorzystującymi własną ekspresję kulturalną uczniów (scenki dramatyczne, dialogi, pantomima, rysunek, TPR, projekty).</p> |

## Język niemiecki *Monika Kwapisiewicz*

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>  | <b>Zadania</b>   |
|-------------|--|--|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym                                | Uczniowie poznają zasady gramatyki, dowiadują się ciekawostek językowych, geograficznych i kulturowych dotyczących różnych krajów niemieckojęzycznych.   |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych                                 | Uczeń komunikuje się w języku niemieckim, rozumie komunikaty słowne, inicjuje, podtrzymuje, kończy rozmowę, potrafi korzystać z pomocy, i uczyć się języka w sposób nieformalny  |
| 3.          | Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne | Umiejętność formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym; wykorzystywania matematycznych sposobów myślenia (myślenie logiczne i przestrzenne) oraz prezentacji wiedzy w formie (wzorów, modeli, konstruktów)                                       |
| 4.          | Kompetencje informatyczne  | Uczeń wykorzystuje komputer do poszukiwania, tworzenia i prezentowania informacji  |
| 5.          | Uczenie się  | opanowania języka przez ucznia w czterech kompetencjach językowych (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie)  |
| 6.          | Kompetencje społeczne i obywatelskie                                 | Uczeń uczy się współpracy, osiągania kompromisów, wczuwa się w różne role społeczne, rozumie różne punkty widzenia, przygotowując prezentację w grupach uczeń opanowuje zasady komunikacji interpersonalnej i uczestnictwa w życiu społecznym                  |
| 7.          | Inicjatywność i przedsiębiorczość                                    | Uczeń planuje pracę indywidualną i współpracę w zespole, przejawia inicjatywę w budowaniu warsztatu pracy, analizuje zadania, ocenia swoje mocne i słabe strony, skutecznie reprezentuje grupę, uczeń jest aktywny, niezależny, przejawia inicjatywę działania |
| 8.          | Świadomość i ekspresja kulturalna                                    | Uczeń nabywa świadomości różnorodności kulturowej, jest zainteresowany komunikacją międzykulturową,  |

## Matematyka *Magdalena Borowiec*

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>           | <b>Zadania</b>  |
|-------------|---------------------------------------|---|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym | Stwarzanie sytuacji, w której uczniowie: konfrontują i omawiają sposoby rozwiązania zadań; w kontrolowanej dyskusji dochodzą do rozwiązania problemów; przeprowadzają rozumowanie i wnioskuje; udzielają odpowiedzi używając poprawnie języka matematycznego; odczytują dane zapisane w postaci mowy potocznej, wykresu, tabeli, diagramu, tekstu matematycznego i popularno-naukowego; układają zadania tekstowe do konkretnych sytuacji |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych  | Stwarzanie sytuacji, w której uczniowie: poznają i rozumieją pochodzenie matematycznego i technicznego nazewnictwa (np. cyrkiel, nazwy jednostek, kierunki geograficzne)  |

|    |  |  |
|----|--|--|
| 3. | Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne | Stwarzanie sytuacji, w której uczniowie: dążą do rozwiązania zadań opierając się na zdobytej wiedzy; stosują różne oparte na logice i analizie metody rozwiązywania problemów  |
| 4. | Kompetencje informatyczne  | Stwarzanie sytuacji, w której uczniowie: pozyskują informacje z Internetu, konfrontują je z informacjami z innych źródeł (encyklopedia, tablice matematyczne, fizyczne, chemiczne, leksykon, czasopisma i książki popularno-naukowe); wykorzystują pozyskane z różnych mediów informacje do rozwiązywania problemów; wykorzystują komputer z jego oprogramowaniem do rozwiązywania zadań |
| 5. | Uczenie się  | Stwarzanie sytuacji, w której uczniowie: poznają swoje indywidualne predyspozycje: tempo pracy, sposób zapamiętywania wiadomości, metodę dochodzenia do zrozumienia zagadnień; formułują cel, do którego dążą; wiedzą, że osiągnęli sukces   |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie                                 | Stwarzanie sytuacji, w której uczniowie: podejmują konstruktywną rywalizację; współpracują w grupie; biorą odpowiedzialność za wynik pracy zespołu; poznają sławnych polskich naukowców i ich osiągnięcia  |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość                                    | Stwarzanie sytuacji, w której uczniowie: formułują problemy do rozwiązania; zgłaszają propozycje różnych sposobów rozwiązania problemów; doprowadzają do ostatecznego rozwiązania zadania i sprawdzają jego poprawność   |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna                                    | Stwarzanie sytuacji, w której uczniowie: uczą się starannego zapisu zagadnień zgodnie z określonymi zasadami notacji matematycznej; przygotowują prezentacje opracowanych zagadnień i rozwiązań zadań; zapisują i prezentują wiedzę i rozwiązania problemów w sposób uporządkowany i estetyczny  |

### Przyroda Urszula Piasta – Kuszewska

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>                      | <b>Zadania</b>   |
|-------------|--|--|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym            | dyskusja na temat problemu przyrodniczego dążenie do wyrażenia własnego wniosku i urzeczywistnienia go; chęć poznania ludzi zajmujących się przyrodą i zainteresowanie ich pracą; kształtowanie postaw uprzejmości, asertywności; poznawanie życia w mieście i na wsi i zrozumienie dla jego odmienności; znajomość <i>savoir-vivre</i> 'u |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych             | zainteresowanie różnorodnością krajów, wyjaśnianie podstawowych pojęć związanych z danym krajem; stosowanie międzynarodowych (w języku angielskim) nazw kierunków geograficznych   |
| 3.          | Kompetencje matematyczne i podatkowe kompetencje | poznanie poglądów Galileusza i Kopernika; wypowiedzanie się na temat przyczyn zjawisk;   |



|    |                                      |   |
|----|--------------------------------------|---|
|    | naukowo-techniczne                   | wyciąganie wniosków z doświadczeń;<br>poznanie zagrożeń, z którymi można spotkać się w domu   |
| 4. | Kompetencje informatyczne            | segregacja użytecznych informacji w przygotowywaniu prezentacji multimedialnych na temat krain Polski;<br>wymiana e-maili z nauczycielem i członkami projektu   |
| 5. | Uczenie się                          | nagradzanie uczniów mających trudności edukacyjne za zadania na miarę ich możliwości, podkreślanie wartości dobrych wypowiedzi;<br>samodzielne poszukiwanie rozwiązania problemu, który wystąpił na lekcji; przynoszenie zdjęć, np. z wakacji, opis krajobrazu, widnokrąg; wyszukiwanie ciekawych informacji  |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie | poznanie warunków życia na innych kontynentach;<br>tolerancja dla ludzi różnych ras; poznanie osiągnięć i problemów ludzi żyjących na różnych kontynentach;<br>poznanie kultury regionu świętokrzyskiego, krain geograficznych Polski, sąsiadujących z Polską krajów oraz miejsca Polski w Unii Europejskiej; zapoznanie z mapą administracyjną Polski i strukturą administracji w kraju; wyrażanie zrozumienia dla różnych interpretacji doświadczenia; praca w grupach;<br>planowanie wycieczki krajoznawczej |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość    | samodzielne przygotowywanie doświadczeń, samodzielne wnioskowanie; wyszukiwanie ciekawostek; dokumentowanie działań (zdjęcia, opisy Kamionki); pomysły na rozwiązanie postawionego na lekcji problemu   |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna    | wykonywanie estetycznych pomocy dydaktycznych (zdjęcia); wykonywanie plakatów ekologicznych; udział w pokazach przyrodniczych (Spotkania z astronomią)  |

### Technika Magdalena Przygoda

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>   | <b>Zadania</b>   |
|-------------|---|--|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym                               | Uczniowie dyskutują ze sobą, wymieniają opinie, formułują wnioski. Kulturalnie zwracają się do siebie, zwracają uwagę na estetykę i poprawność wypowiedzi.   |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych                                | Uczniowie udzielają poprawnej odpowiedzi używając języka technicznego. Posługują się terminami stosowanymi w technice.   |
| 3.          | Kompetencje matematyczne i podatkowe kompetencje naukowo-techniczne | Uczniowie kształtują logiczne myślenie poprzez analizę właściwej kolejności realizacji podejmowanych zadań, organizują przestrzeń do pracy. Wykorzystują wiedzę matematyczną do projektowania i realizowania zadania. Posługują się przyrządami kreślarskimi, stosują miary i skalę. |
| 4.          |   | Uczniowie poznają historię technologii   |

|    |                                      |   |
|----|--------------------------------------|---|
|    | Kompetencje informatyczne            | informatycznej, wykorzystują programy multimedialne, tworzą prezentacje systematyzujące ich wiedzę,   |
| 5. | Uczenie się                          | Uczniowie dążą do szerszego poznania zagadnienia, korzystają z różnych źródeł informacji,   |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie | Rozwijają świadomość współdziałania w grupie, podejmują zadania wymagające współodpowiedzialności za jego przebieg i realizację.  |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość    | Uczniowie samodzielnie inicjują i podejmują działania rozwijające ich krąg zainteresowań, odpowiedzialnie i samodzielnie wykonują powierzone im zadania. Poszukują różnych sposobów rozwiązywania problemów, współdziałają ze sobą. |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna    | Poznają bliższe i dalsze środowisko techniczne, mają świadomość walorów estetycznych i użytecznych wykonywanych prac, używają różnych, dostępnych środków wyrazu artystycznego do prezentacji swoich umiejętności.                  |

### Muzyka *Katarzyna Piłaska*

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>   | <b>Zadania</b>  |
|-------------|---|---|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym                               | możliwość wypowiedzenia krytycznej opinii na temat rodzaju słuchanej przez innych muzyki; potrzeba słuchania muzyki wartościowej; współpraca w zespole i wzajemne tolerowanie swoich propozycji improwizacyjno-wykonawczych   |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych                                | znajomość brazylijskiej samby, charakterystycznych cech rocka i jazzu; stosowanie włoskich oznaczeń tempa, dynamiki i agogiki   |
| 3.          | Kompetencje matematyczne i podatkowe kompetencje naukowo-techniczne | wskazywanie w twórczości kompozytorów trudnej i zabronionej tematyki (np. „Halka” S. Moniuszki )  |
| 4.          | Kompetencje informatyczne   | odrzućanie zbędnych informacji w odniesieniu do życia i twórczości kompozytorów; wybiórcze stosowanie poszczególnych slajdów w prezentacjach dotyczących instrumentów; korzystanie z portali edukacyjnych   |
| 5.          | Uczenie się   | przydzielanie prostych zadań w interpretacjach utworów uczniom mającym trudności ( talerze, grzechotka); pochwała dobrze wykonanych zadań; opisywanie wrażeń z przedstawień, koncertów; poszukiwanie ciekawostek muzycznych   |
| 6.          | Kompetencje społeczne i obywatelskie                                | tolerancja dla różnorodności zachowań; utożsamianie się z przeżyciami kompozytora; praca w zespole; obrona własnych poglądów na temat wysłuchanego utworu; zainteresowanie muzyką „różną”; akceptacja jednego rozwiązania przy tworzeniu partytur rytmicznych; znajomość pieśni patriotycznych, hymnu szkoły, hymnu Unii Europejskiej; terminowe wykonywanie zadanych |

|    |                                   |  |
|----|-----------------------------------|--|
|    |                                   | prac   |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość | zapis nutowy własnych melodii; udział w uroczystościach szkolnych; wprowadzanie własnych układów tanecznych; samodzielne przygotowywanie i opracowywanie układów w domu; zostawianie po lekcjach, by je przygotować              |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna | odpowiedni ubiór przy wykonywaniu tańców; tworzenie nowych układów choreograficznych; estetyczne wykonanie dekoracji i pomocy dydaktycznych; uczestnictwo w koncertach filharmonii; tworzenie ilustracji plastycznych do utworów |

### Plastyka *Gabriela Karpińska*

| <b>I.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>   | <b>Zadania</b>  |
|-------------|---|---|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym                               | własna interpretacja dzieła plastycznego – analiza przedstawień; wyróżnianie i nazywanie cech przedmiotów, określanie właściwości barw, nazywanie linii, określanie powierzchni faktur, wytworów rzeźbiarskich; wyróżnianie i nazywanie kontrastu w rysunku, malarstwie, rzeźbie, architekturze, fotografii; budowanie więzi- współpraca w grupie nad wykonywaniem wspólnego dzieła   |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych                                | poznawanie twórców i dzieł sztuki światowej, charakteru epoki, w której tworzyli; stosowanie terminów plastycznych zaczerpniętych z innych języków  |
| 3.          | Kompetencje matematyczne i podatkowe kompetencje naukowo-techniczne | konstruowanie kształtów przedmiotów z natury – martwa natura; projektowanie i budowanie układów kompozycyjnych; projektowanie i przedstawianie postaci przestrzennych; realizacja prac plastycznych za pomocą wszystkich rodzajów perspektyw – zbieżnej, czołowej, krawędziowej, kulisowej, barwnej; projektowanie i przedstawianie prostych znaków plastycznych; rozpoznawanie funkcji i formy budowli – architektura, warsztat architekta |
| 4.          | Kompetencje informatyczne   | korzystanie z portali edukacyjnych; projektowanie inicjałów w stylistyce graffiti   |
| 5.          | Uczenie się   | rozwijanie zainteresowań i zamiłowań plastycznych; rozwijanie wrażliwości plastycznej – ekspresja dzieła plastycznego; umiejętność korzystania ze wskazówek i instrukcji nauczyciela – doskonalenie umiejętności czytania ze zrozumieniem   |
| 6.          | Kompetencje społeczne i obywatelskie                                | rozwijanie ogólnej wrażliwości dziecka, umiejętności refleksyjnego patrzenia; budowanie więzi poprzez wspólne działanie – praca w grupie; znajomość dzieł wielkich polskich artystów w dziedzinie sztuki; Święta narodowe – dekoracje okolicznościowe; terminowe  |

|    |                                   |  |
|----|-----------------------------------|--|
|    |                                   | wykonywanie zadanych prac  |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość | uczestnictwo w konkursach wewnątrz szkolnych, pozaszkolnych – własne prace, uroczystościach szkolnych – dekoracje  |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna | angażowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze – muzea, galerie sztuki, teatr, film, konkursy plastyczne;<br>budzenie świadomości lokalnego, narodowego i europejskiego dziedzictwa kulturowego poprzez kontakt ze sztuką<br>szacunek do pracy swojej i innych – sprzątamy miejsce pracy;<br>wpływanie przez sztukę na obyczaje i kulturę uczniów oraz atmosferę szkolną |

### Plastyka *Monika Wojteczek*

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>           | <b>Zadania</b>  |
|-------------|---------------------------------------|---|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym | odczytywanie różnych przekazów kultury (w tym kształtujących tożsamość narodową), przekazy ikoniczne np.: komiksy , dzieła malarskie, rzeźby, zabytki architektury rozpoznawanie ich cech charakterystycznych, dostrzeganie znaczeń dosłownych i odkrywanie sensów przenośnych; poznawanie różnorodnych sposobów komunikowania (komunikacja pozawerbalna – język przestrzeni, koloru, ciała); uwrażliwienie na bogactwo i piękno sztuki; bogacenie słownictwa związanego ze sztuką, opisy dzieł sztuki; wskazywanie na korzyści obcowania z literaturą związaną ze sztuką, wszechstronny rozwój osobisty; udział w konkursach plastycznych, rozumienie zasad; uświadamianie znaczenia komunikatów medialnych; doskonalenie poprawności i przejrzystości, estetyki pisemnych wypowiedzi, tekstów użytkowych (zaproszenie, plakat, instrukcja, ogłoszenie, kartka pocztowa , list, tabela, notatka) |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych  | zapoznanie z twórcami innych narodów ; poznawanie symboli narodowych innych państw; kształtowanie poczucia własnej odmienności, własnej wartości i niepowtarzalności ( piękno tego co jest inne, przybliżanie osiągnięć przedstawicieli innych narodowości, którzy przyczynili się do rozwoju kierunków artystycznych itd.); poznawanie wspólnego języka symboli, kodów; wspólny język znaków plastycznych, tabliczki informacyjne, znaki drogowe, symbole matematyczne; odczytywanie poprzez sztukę obrazów w mitach, baśniach, opowiadaniach, legendach, wdrażanie do dziedzictwa kultury europejskiej, światowej; udział dzieci w projektach unijnych  |
| 3.          | Kompetencje                           | kształtowanie logicznego myślenia, właściwej kolejności   |

|    |   |   |
|----|---|---|
|    | matematyczne i podatkowe kompetencje naukowo-techniczne | realizacji podejmowanych działań zmierzających do efektu ( jak w zadaniu matematycznym); wskazywanie na twórcze sposoby realizacji zadania plastycznego; wdrażanie do uporządkowanego działania, dającego uczucie pewności; zaznajamianie dziecka z logiką, porządkiem czynności; nauka patrzenia, dostrzeganie rodzaju perspektywy; nauka planowania przy omawianiu rodzajów kompozycji; dążenie do ukończenia podjętych działań, wytrwałość;<br>określanie sytuacji problemowych przez formułowanie pytań;<br>nabywanie umiejętności właściwych wyborów, eliminowanie zbędnych informacji, ich selekcja; właściwa, efektywna organizacja dnia, czasu wolnego; właściwy wybór drogi rozwoju zainteresowań  |
| 4. | Kompetencje informatyczne                               | korzystanie z niezbędnego narzędzia informacji TI, przygotowywanie materiałów z różnych źródeł – media interaktywne; nabywanie biegłości w poszukiwaniu informacji;<br>wskazywanie zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystanie z multimediów, w tym zdrowotnych; wykorzystanie zasobu TI do tworzenia: grafika, układy kompozycyjne np. tekst z obrazem ;<br>projektowanie z wykorzystaniem TI, plakaty, zaproszenia itd.   |
| 5. | Uczenie się   | diagnozowanie, wskazywanie i wykorzystywanie mocnych stron dziecka i dotychczasowych osiągnięć;<br>wdrożenie i kontynuowanie założeń inteligencji wielorakich Howarda Gardnera, wykorzystywanie inteligencji wizualno – przestrzennej do rozwijania pozostałych; indywidualizacja umożliwiająca odnoszenie sukcesu przez każdego ucznia; nagradzanie uczniów osiagających sukcesy; dostrzeganie wysiłków uczniów mniej zdolnych;<br>wskazywanie otwartej i twórczej postawy wobec trudności;<br>promowanie osiągnięć dzieci w obecności rodziców, lokalnej prasy;<br>budowanie odporności emocjonalnej wobec zadań wymagających wysiłku intelektualnego; wracanie do podstawowych pojęć, terminów, przypominanie, stosowanie mnemotechnik w celu ułatwienia zapamiętania danych partii materiału; wskazywanie potrzeby informacji, nauki i rozwoju, ukazywanie konsekwencji „zatrzymania się”; wdrażanie do samokształcenia, przygotowywanie zadań do pracy indywidualnej o właściwym poziomie trudności umożliwiając odniesienie przez dziecko sukcesu; rozwijanie ciekawości poznawczej (np. zadania domowe wymagające innej formy realizacji); prezentowanie |

|    |                                      |   |
|----|--------------------------------------|---|
|    |                                      | sukcesów polskich artystów na przełomie dziejów Polski; wskazywanie historycznej roli dzieł sztuki; wdrażanie do aktywnego odbioru sztuki   |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie | <p>poznawanie regionu, w którym żyje dziecko, lokalne i regionalne tradycje, święta, obyczaje; zwracanie na piękno przyrody, otoczenia (krajobraz kulturowy ucznia); poznawanie architektury, plastyki, tradycyjnego rzemiosła, sztuki ludowej i folkloru; konkursy plastyczne; wdrażanie dzieci do pracy zespołowej/ grupowej podczas zajęć (np. łączy nas wspólny cel, wspólne zainteresowania); działania integrujące zespół klasowy, szkolny;</p> <p>aktywność w relacjach społecznych, realizowanie wspólnych małych zadań, kolejno przedsięwzięć; dostrzeganie i ilustrowanie własnych przeżyć i uczuć; kultywowanie rodzinnych, szkolnych, społecznych tradycji (np. ceremoniał szkolny); wdrażanie postaw szacunku wobec zabytków; poznawanie niektórych faktów historycznych związanych z ze stylami w architekturze, sposobem przedstawiania postaci i in.; zwracanie uwagi na polskie pochodzenie przedstawicieli omawianych epok w sztuce; troska o dziedzictwo kulturowe przekazane nam w opiekę; wdrażanie postaw szacunku wobec osiągnięć polskich artystów; rozwijanie wrażliwości; wskazywanie w drodze poznawania siebie, swoich kolegów, różnorodności zainteresowań, umiejętności w wytrwałym przygotowywaniu się do pełnienia określonej roli społecznej</p> |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość    | <p>wdrażanie do odpowiedzialności wobec dzieła sztuki; budowanie właściwego poziomu motywacji, indywidualizacja pozwalająca na osiąganie sukcesów; ukazywanie długiej drogi dochodzenia do sukcesu małymi krokami, podawanie przykładów np. biografie artystów; niezależność w działaniu, eliminowanie konformizmu, wskazywanie na różnorodność kierunków; odwaga, wysoka samoocena ( pomoc w przewyciężaniu przeciwności wewnętrznych i zewnętrznych); stwarzanie sytuacji bezinteresownego działania, procesu twórczego – wysiłku i radości towarzyszącej twórczej aktywności; kształtowanie otoczenia i form użytkowych (funkcjonalność, estetyka); wpływanie poprzez sztukę na atmosferę w szkole, klasie; uświadamianie naszej roli w tworzeniu piękna; organizowanie pracy zespołowej – projekty klasowe</p>  |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna    | <p>przygotowanie do odbioru dóbr kultury, udział w wystawach;</p> <p>odczytywanie różnych przekazów kultury (w tym kształtujących tożsamość narodową) zabytki architektury, przekazy ikoniczne, w tym: komiksy , dzieła malarskie, rzeźby, rozpoznawanie ich cech charakterystycznych,</p>  |

|  |  |  |
|--|--|--|
|  |  | <p>dostrzeganie znaczeń dosłownych i odkrywanie sensów przenośnych; nauka rozumienia znaczenia podstawowych symboli występujących w instrukcjach i opisach, znak plastyczny;</p> <p>rozumienie funkcji i charakterystyki komunikatów obrazowych, drukowanych; rozumienie znaczenia barw w życiu człowieka;</p> <p>dbanie o czytelność i estetykę zapisu wykorzystując schematy, diagramy, rysunki, mapy; dbanie o estetykę wykonywanej pracy;</p> <p>dbanie o estetykę zeszytów, książek i in.; miejsce sztuki w obrzędowości i tradycji polskich świąt; poznanie sylwetek twórców, znaczenia twórczości dla pokoleń; promowanie pozytywnych postaw w obcowaniu z dziełem sztuki wpływających na wysoką kulturę osobistą; zwracanie uwagi na higienę osobistą ucznia; właściwy dobór ubioru do miejsca, okoliczności, stałe podnoszenie dbałości o wygląd zewnętrzny; promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego; kreowanie wzorców spędzania czasu wolnego; twórczość własna uczniów, gromadzenie, promowanie; budowanie postaw szacunku wobec twórczości innych, uzasadniania ewentualnej krytyki; stwarzanie sytuacji dających możliwość przeżyć wewnętrznych; poznawanie uwarunkowań historycznych wpływających na rodzaj twórczości, stosowaną technikę, efekt końcowy dzieła; wdrażanie do porządku wokół siebie w domu, szkole, w sytuacjach, miejscach przebywania dziecka (stołówka, przystanek autobusowy, łazienka) wskazywanie konsekwencji braku estetyki; wskazywanie roli piękna w życiu człowieka</p> |
|--|--|--|

### **Wychowanie fizyczne** *Magdalena Kowalik, Krzysztof Piątek*

| <b>I.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>   | <b>Zadania</b>  |
|-------------|---|---|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym                               | prowadzę rozmowy na temat aktualnych osiągnięć polskich sportowców na arenach światowych ; wymagam odpowiedniego stroju sportowego na lekcji  |
| 2.          | Porozumiewanie się w językach obcych                                | wskazuje na obecność zwrotów obcojęzycznych występujących w nazewnictwie sportowym , tłumaczę ich pochodzenie oraz znaczenie  |
| 3.          | Kompetencje matematyczne i podatkowe kompetencje naukowo-techniczne | egzekwuję zasady fair- play oraz zwracam szczególną uwagę na zasadę przyczynowo-skutkową, analizujemy przebieg danego ćwiczenia i rozpatrujemy inne możliwości wykonania oraz wyciągamy wnioski do dalszego rozwoju, przestrzeganie zasad BHP w szkole i poza nią |
| 4.          | Kompetencje informatyczne   |   |
| 5.          | Uczenie się   | sprawiedliwie nagradzam i zachęcam do podnoszenia swoich możliwości i umiejętności; pomagam   |

|    |                                      |  |
|----|--------------------------------------|--|
|    |                                      | w przełamywaniu barier i lęku  |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie | zwracam szczególną uwagę na równy i sprawiedliwy podział zawodników w grupach pod względem umiejętności i sprawności fizycznej; zachęcam do współpracy drużynowej i zespołowej |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość    | organizuje między klasowe zawody sportowe w których uczniowie mają możliwość wykazania się swoimi umiejętnościami, które nabyli dzięki swojemu zaangażowaniu                   |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna    | organizuję zawody sportowe, ćwiczenia przy muzyce w których wykorzystuje pomoce dydaktyczne takie jak: chusta animacyjna , szarfy ,wyspy                                       |

### **Informatyka** *Jacek Działak*

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>  | <b>Zadania</b>   |
|-------------|--|--|
| 1           | Porozumiewanie się w języku ojczystym                                | Uczniowie wykonując czynności na komputerze pamiętają o poprawnej polszczyźnie, pielęgnują język polski  |
| 2           | Porozumiewanie się w językach obcych                                 | Uczniowie znają pochodzenie nazw używanych w informatyce   |
| 3           | Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo techniczne | Uczniowie rozwiązują zadania problemowe, uczą się programowania, przekładają język maszyn na czynności   |
| 4           | Kompetencje informatyczne  | Sprawne posługiwanie się technikami komputerowymi<br>Umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji;<br>Bezpieczna praca z komputerem |
| 5           | Uczenie się  | Uczniowie znając swoje możliwości sygnalizują nauczycielowi przyswojenie materiału: sygnalizator z kolorem zielonym czerwonym i żółtym                           |
| 6           | Kompetencje społeczne i obywatelskie                                 | Uczniowie pracują w zespole czerpią ze swoich doświadczeń i przemysłów. znają historię szkoły, miejscowości, kraju   |
| 7           | Inicjatywność i przedsiębiorczość                                    | Uczniowie biorą udział w konkursach prezentują dokonania swoje i szkoły w formie elektronicznej  |
| 8           | Świadomość i ekspresja kulturalna                                    | Poprzez komputer uczniowie mogą prezentować swoje artystyczne doznania w formie rysunków, prezentacji, komiksów, animacji  |

### **Świetlica – profil plastyczny** *Bożena Kaniewska*

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>           | <b>Zadania</b>   |
|-------------|---------------------------------------|--|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym | malowanie z wyobraźni rysunku do przeczytanego fragmentu tekstu-interpretacja własna- potrafię wyrazić |



|    |   |  |
|----|---|--|
|    |   | <p>swoje zdanie; czytanie poezji dziecięcej-rozwijanie wrażliwości na piękno słowa; uczenie poprawnej polszczyzny; współpraca w grupie podczas zajęć uaktywniająca postawę akceptacji pomysłów innych osób. Skuteczne działanie na gruncie zachowania obowiązujących norm.</p> <p>Wykonywanie prac o treściach wyłącznie pozytywnych (swoimi rysunkami nie obrażamy innych); budujemy więzi poprzez wspólne działania Wykorzystanie spontaniczności dziecka, chęci do aktywnego działania, naturalnej potrzeby zabawy poprzez naśladowanie (drama z wykorzystaniem rekwizytów znajdujących się w świetlicy pracowni plastycznej)</p> <p>Rozwiązywanie problemów w twórczy sposób</p> |
| 2. | Porozumiewanie się w językach obcych                                | <p>poznawanie nowych pojęć np. instalacja plastyczna; wyrażanie opinii o konkretnych pracach własnych lub cudzych; wykonywanie dekoracji przestrzennej walentynkowej podkreślającej wzajemność uczuć; wykonywanie kartek świątecznych; budowanie potrzeby przekazywania tradycji z pokolenia na pokolenie (robienie ozdób choinkowych); malowanie postaci Trzech Króli- świadomość różnorodności kulturowej</p>  |
| 3. | Kompetencje matematyczne i podatkowe kompetencje naukowo-techniczne | <p>budowanie konstrukcji przestrzennych i płaskich (megabloki) rozwijanie wyobraźni konstruktorskiej; eksperymentowanie przy łączeniu barw uzyskiwanie nowego koloru;</p> <p>zastosowanie „rytmu” powtarzających się elementów w pracach plastycznych;</p> <p>odwzorowywanie szablonów-koncentracja uwagi;</p> <p>budzenie zainteresowania nowymi możliwościami technicznymi; wykorzystywanie nowych narzędzi w pracy; konkursy ekologiczne- budowanie postawy świadomego człowieka mającego wpływ na środowisko;</p> <p>umiejętność rozwiązywania problemów podczas robienia prac czy rozwiązywania zadań</p>   |
| 4. | Kompetencje informatyczne   | <p>uczenie poprzez, dyskusję selektywnego korzystania z Internetu budującego właściwe postawy moralne; pogadanki na temat treści gier komputerowych - umiejętność ocenianie postaci pozytywnych i negatywnych;</p>   |
| 5. | Uczenie się   | <p>planowanie, tworzenie, tworzenie i budowanie konstrukcji zaplanowanej- konsekwencja w dążeniu do oczekiwanego efektu; umiejętność korzystania ze wskazówek nauczyciela, ćwiczenia w malowaniu martwej natury -dążenie do odzwierciedlenia właściwego obrazu; rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem, rozbudzanie wyobraźni twórczej poprzez przenoszenie graficzne fragmentów słuchanych tekstów</p>  |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie                                | <p>święta narodowe (np. Święto Niepodległości) uczenie historii poprzez wyjaśnianie pojęć np. „wolny kraj” ;</p>   |

|    |                                   |  |
|----|-----------------------------------|--|
|    |                                   | <p>wykonywanie elementów dekoracyjnych w barwach narodowych- podkreślenie tożsamości narodowej; odwiedzanie pomników poległych –szacunek dla historii; szacunek dla osób starszych (Dzień Babci i Dziadka) –robienie dekoracji okolicznościowej; udział w konkursach ekologicznych kształtujących świadomość ekologiczną</p> <p>kształtowanie postawy społeczno-moralnej poprzez rozwijanie wrażliwości na piękno dobro i zło, zacieśnienie więzi z najbliższym otoczeniem poprzez organizowanie i zapraszanie na wystawy, pokazy plastyczne.</p>  |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość | <p>organizacja kiermaszów świątecznych; udział w konkursach wewnątrz szkolnych i pozaszkolnych; zbieranie materiałów przydatnych do pracy na świetlicy – umiejętność gospodarowania środkami, pozyskiwanie sponsorów .</p>   |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna | <p>angażowanie do udziału w wydarzeniach kultury-teatr, przedstawienia, konkursy plastyczne; budzenie świadomości lokalnego, narodowego i europejskiego dziedzictwa kulturowego poprzez kontakt ze sztuką (oglądanie w albumach dzieł sztuki);</p> <p>wyrażanie własnych odczuć poprzez rysunek - zadowolenie, zachwyt, smutek; sprzątamy po zakończonej zabawie i pracy; szacunek do pracy swojej i innych; słuchanie różnych utworów muzycznych, uwrażliwienie na piękno muzyki, poprawność zachowania w różnych miejscach – wdrażanie zasad dobrego wychowania. Kształtowanie wrażliwości na piękno we wszelkich jego przejawach oraz zdolności estetycznego postrzegania i odczuwania świata; umożliwienie dzieciom pełnego wyrażania swoich myśli i doświadczeń za pomocą rysowania i malowania, prac wykonanych według własnego pomysłu.(tworzenie maszyn , pojazdów z materiałów wtórnych, rysowanie o dowolnej tematyce)</p> |

**Pedagog** *Bożena Kaniewska*

| <b>l.p.</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>           | <b>Zadania</b>   |
|-------------|---------------------------------------|--|
| 1.          | Porozumiewanie się w języku ojczystym | uczenie czystości języka polskiego i kultury słowa: zwracanie uwagi podczas zajęć i swobodnych zabaw na właściwe wyrażanie się, „grzeczne” zwroty, kształtowanie szacunku do młodszego i starszego pokolenia oraz tolerancji: pomaganie słabszym: np. w samoobsłudze, lekcjach, tolerancja dla innych narodowości, chorych, kształtowanie umiejętności formułowania ocen na bazie własnego systemu wartości: umiejętność obrony własnego |

|    |  |   |
|----|--|---|
|    |  | <p>zdania: wyrażać postawę asertywną w sytuacji zagrożenia, lub na granicy brawury. poznanie swoich mocnych stron: zainteresowań, zdolności: umiejętność wykorzystania ich w pracy twórczej: angażowanie do konkursów, olimpiad przedmiotowych i projektów, dostrzeganie deficytów: korzystanie z pomocy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Indywidualne podejście do ucznia;<br/>korzystanie z Poradni Uzależnień ŚCE i P, MGOPS.</p>   |
| 2. | Porozumiewanie się w językach obcych                                 | kształtowanie szacunku i tolerancji dla innych kultur poprzez prowadzenie dyskusji i warsztatów na w/w temat, spotkania z ludźmi innych wyznań i kultur,  |
| 3. | Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne | umiejętność logicznego i krytycznego myślenia: inicjatywa i radzenie sobie z przeszkodami, rozwijanie samodzielności, niezależności i odpowiedzialności, kształtowanie zdolności do samooceny i samokontroli, przewidywanie konsekwencji własnego postępowania  |
| 4. | Kompetencje Informatyczne  | umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji ze szczególnym uwzględnieniem zasobów Internetu, uświadamianie o zjawiskach cyberprzemocy, hejtingu: ( pogadanki, konkursy poszerzające wiedze o zagrożeniach płynących z sieci), wykorzystanie Internetu jako podstawowego narzędzia do zdobywania informacji o instytucjach placówkach pomocowych.  |
| 5. | Uczenie się  | motywowanie do nauki poprzez różne formy i metody zdobywania wiedzy: np. rysowanie map mentalnych, audiobooki, praca w grupach ze zmianą lidera grupy, kształtowanie nawyku przebywania na świeżym powietrzu  |
| 6. | Kompetencje społeczne i obywatelskie                                 | uczenie patriotyzmu do kraju: miłości do ojczyzny, pamięci o przodkach poprzez kultywowanie tradycji i budzenie patriotyzmu lokalnego, uczestniczenie w uroczystościach wynikających z kalendarza roku i kalendarza szkolnego ,współpraca ze środowiskiem lokalnym, kształtowanie postaw społecznych opartych na poszanowaniu prawa każdego człowieka do odmienności poglądów, wyboru dróg życiowych i kreatywnego myślenia, uwrażliwianie na uczucia innych ludzi, czuwanie nad prawidłowym i bezpiecznym funkcjonowaniem ucznia w społeczności poprzez: pogadanki z policją, pogadanki z przedstawicielami stowarzyszeń niosących pomoc, i placówek pomocowych skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego ucznia, |

|    |                                   |  |
|----|-----------------------------------|--|
|    |                                   | rozwijanie troski o własne zdrowie, sprawność fizyczną i dobrą kondycję psychiczną: uwrażliwienie na skutki sięgania po wszelkiego rodzaju używki narkotyki, dopalacze, alkohol i inne,-realizacja programów profilaktycznych, troska o bezpieczeństwo własne i innych: konkursy o tematyce bezpieczeństwa, poznanie własnego środowiska i odczuwanie radości w obcowaniu z przyrodą: zabawy ruchowe i wycieczki, troska o czystość środowiska, kształtowanie postawy ponoszenie odpowiedzialności za umyślne zniszczenia i kradzieże –wyciąganie konsekwencji, udział w akcjach charytatywnych WOŚP, sprzątanie świata, zbiórka surowców wtórnych, zawody sportowe , konkursy |
| 7. | Inicjatywność i przedsiębiorczość | efektywne zarządzanie własnym czasem: dotrzymywanie terminów, kreowanie sytuacji w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swej osobowości: promowanie własnych inicjatyw w środowisku lokalnym i poza lokalnym; udział w konkursach, zawodach, kiermaszach, w akcjach charytatywnych WOŚP, sprzątanie świata, zbiórka surowców wtórnych, organizowanie wzajemnej pomocy  |
| 8. | Świadomość i ekspresja kulturalna | kształtowanie postawy na uniwersalnych wartościach: prawda, dobro i piękno. rozwijanie wyobraźni, budzenie wrażliwości estetycznej, uczestnictwo w spektaklach teatralnych, lekcjach muzealnych, udział w konkursach organizowanych przez placówki kulturalno-oświatowe, ukierunkowanie na wybory wartościowych treści w filmie i na stronach internetowych, podtrzymywanie tradycji jako elementu wzmacniającego więzi międzypokoleniowe oraz budowanie nowych idei na gruncie tradycji   |

### **Biblioteka Gabriela Karpińska**

| <b>L.p</b> | <b>Kompetencje kluczowe</b>           | <b>Zadania</b>  |
|------------|---------------------------------------|---|
| 1          | Porozumiewanie się w języku ojczystym | Rozwijanie zainteresowań czytelniczych uczniów poprzez kontakt z książką, promowanie czytelnictwa wśród młodzieży, pobudzanie kreatywności i wyobraźni, kształcenie umiejętności spędzania czasu wolnego prowadzenie zajęć ze ścieżki Edukacja Czytelnicza i Medialna; wyrabianie nawyku obcowania z książką i czasopiśmem, wzbudzanie zainteresowania nowymi pozycjami, zachęta do lektury , porady czytelnicze; odwołanie się do literatury jako źródła wiedzy o życiu, |

|   |   |  |
|---|---|--|
|   |   | zwrócenie uwagi na walory poznawcze i estetyczne lektury; kształtowanie emocjonalnego stosunku do książki; indywidualne rozmowy z uczniami na temat przeczytanych książek, zainteresowań czytelniczych, oraz form spędzania czasu wolnego; prowadzenie zajęć z uczniami w ramach akcji Poczytam Ci.....<br>otaczanie opieką uczniów szczególnie uzdolnionych w poszukiwaniach czytelniczych  |
| 2 | Kompetencje informatyczne   | Wrabianie nawyku samodzielnego poszukiwania informacji, przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze środków masowej komunikacji przygotowanie do pracy nad sobą i świadomego samowychowania; pomoc i nauka korzystania z mediów i zasobów biblioteki, wdrażanie do posługiwania się narzędziami informacyjnymi – medialnymi; propagowanie etycznej postawy i świadomego korzystania z mediów i Internetu   |
| 3 | Kompetencje społeczne i obywatelskie                                | szerzenie idei demokracji i poszanowania praw człowieka; kształtowanie postaw przestrzegania praw, zasad, regulaminów; zaangażowanie uczniów z Koła Bibliotecznego do obsługi młodszych czytelników, drobnych prac bibliotecznych, prac porządkowych, naprawy książek zniszczonych; wyrabianie poczucia odpowiedzialności za wspólne dobro; przestrzeganie norm współżycia społecznego   |
| 4 | Kompetencje matematyczne i podatkowe kompetencje naukowo-techniczne | kształtowanie postaw moralnych, pozytywnych zachowań wychowawczych wobec rówieśników, wyrabianie nawyku rozróżniania prawdy od kłamstwa, rozpoznawanie ważnych wartości moralnych, Wyrabianie nawyku analitycznego myślenia pozwalającego na właściwe wybory wyrabianie postawy tolerancji, obiektywizmu, szacunku, przygotowanie do wyrabiania trafnych wyborów życiowych kształcenie nawyków zachowania zgodnych z normami społecznymi oraz zasadami dobrych obyczajów; gromadzenie i udostępnianie materiałów do wypożyczenia i na lekcje wychowawcze; praca z uczniami Koła Bibliotecznego działającego przy bibliotece; propagowanie idei samopomocy koleżeńskiej; współpraca z pedagogiem szkolnym i wychowawcami klas; zaangażowanie uczniów w okolicznościowe akcje pomocy charytatywnej; promowanie zaangażowania w życie społeczne szkoły i pomoc w organizacji imprez; uczenie tolerancji wobec odmiennych poglądów, dla różnych ras, religii, kultur, liczenia się ze zdaniem innych |

|   |                                      |   |
|---|--------------------------------------|---|
| 5 | Porozumiewanie się w językach obcych | Uwrażliwienie na piękno literatury sztuki i kultury, w tym zagranicznej kształcenie poczuci estetyki gromadzenie i udostępnianie zbiorów z dziedziny literatury pięknej; popularyzacja literatury z zakresu kultury i sztuki, również użytkowej; współpraca z biblioteką miejską, nauczycielami plastyki, pomoc uczniom w wykonywaniu materiałów dekoracyjnych oraz rekwizytów teatralnych  |
| 6 | Uczenie się                          | Kształtowanie postaw zdrowego stylu życia, higieny pracy umysłowej, przeciwdziałanie patologii społecznej, pomoc uczniom w rozwiązywaniu ich problemów, przeciwdziałanie agresji i przemocy wypożyczenia podręczników uczniom; gromadzenie książek, filmów edukacyjnych, broszur, scenariuszy zajęć i innych materiałów z zakresu: problematyki uzależnień; przeciwdziałania patologiom społecznym; problematyki przeciwdziałania agresji i przemocy; pedagogiki, psychologii; propagowanie zdrowego stylu życia; omawianie zasad organizacji i higieny pracy umysłowej |
| 7 | Świadomość i ekspresja kulturalna    | Wyrabianie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego, historycznego i tradycji narodowych. Kształtowanie postaw patriotyzmu wobec „małej ojczyzny”. Propagowanie tematyki europejskiej wśród uczniów i nauczycieli. kształtowanie tożsamości narodowej, wyrabianie postawy szacunku dla ojczyzny, pieśni i symboli narodowych poprzez przygotowanie akademii rocznicowych; pomoc w wyszukiwaniu materiałów na akademie, apele oraz gazetki poświęcone rocznicom historyczno-kulturalnym; inspirowanie uczniów do poznania własnego regionu                 |
| 8 | Inicjatywność i przedsiębiorczość    | Współpraca z organami szkoły oraz wspieranie nauczycieli w ich pracy wychowawczej i opiekuńczej samodoskonalenie nauczyciela bibliotekarza w zakresie pracy wychowawczej; współpraca z wychowawcami, nauczycielami, pedagogiem, świetlicą szkolną, dyrekcją oraz z rodzicami; wspólna opieka nad dziećmi w trakcie wyjazdów i wycieczek edukacyjnych; gromadzenie przepisów prawnych z zakresu prawa oświatowego oraz praw dziecka  |

Przyjęty Uchwałą Rady Rodziców z dnia 14 września 2010r.

Przyjęty do realizacji przez Radę Pedagogiczną dnia 15 września na czas od 1 września 2010 do 31 sierpnia 2016 r.